

RIIGI TEATAJA

Nr. 37.

14. aprillil 1938.

Nr. 37.

- Art. 330. Kasvatustliku iseloomuga filmide rahvusvahelise liikluse hõlbustamise konventsiooni kinnitamise seadus. — Konventsioon.
331. Ülikoolide seaduse täiendamise seadus.
332. Valitsemise korraldamise seadus.
333. Clearing-arvete korraldamise seaduse täiendamise seadus.
334. Asundusseaduse muutmise ja täiendamise seadus.
335. Riikliku Seerumi-instituudi seadus.
336. Vallaseaduse muutmise seadus.
337. Valdade piiride ühekordse korraldamise seadus.
338. Põllutöölise õnnetusjuhtumite vastu kindlustamise seaduse täiendamise seadus.
339. Otsuse Riigivolikogu ja Riiginõukogu esimese istungjärgu algusest.
340. Laevandusettevõtete erireservide moodustamise määrus.
341. Teadaanne Eesti-Poola tariifiprotokollil esialgse maksamahakkamise kohta.
342. Tartu linna maja õuede ja üldtarvitatavate ruumide korra ning puhtuse sundmäärus.
343. Täiendus sundmäärusele jalgrataste registreerimise kohta Virumaal.
344. Järvamaa 1938/1939 eelarveaastal ajutisele maavalitsusele võetavate maksude määrus.
345. Jõhvi alevi lihajärelevaatuse asutise taksid 1938/1939 m. a. kohta.

330. Kasvatustliku iseloomuga filmide rahvusvahelise liikluse hõlbustamise konventsiooni kinnitamise seadus.

Antud Riigihoidja poolt dekreedina 30. märtsil 1938.

§ 1. Tunnustada kinnitatuks Genfis 11. oktoobril 1933. a. sõlmitud kasvatustliku iseloomuga filmide rahvusvahelise liikluse hõlbustamise konventsioon järgmises paragrahvis (§ 2) ettenähtud reservatsiooniga.

§ 2. Konventsiooni liitumiskirja deponeerimisel teha konventsiooni artikli IX alusel järgmine deklaratsioon: „Deponeerides kasvatustliku iseloomuga filmide rahvusvahelise liikluse hõlbustamise konventsiooni liitumiskirja Eesti Vabariigi nimel, deklareerin, et Eesti jätab endale vabaduse võtta rakendamisele sissevedu keelavaid või kitsendavaid korraldusi põhjustel, mis tugenevad vajadusel kaitsta oma turgu välismaa päritoluga filmide liigse sisseveo eest“.

§ 3. Avaldada ühes käesoleva seadusega konventsiooni prantsuskeelne tekst ühes eestikeelse tõlkega.

Tallinnas, 30. märtsil 1938.

K. Päts
Riigihoidja.

Fr. Akel
Välisminister.

Kasvatustliku iseloomuga filmide rahvusvahelise liikluse hõlbustamise konventsioon.

Tema Majesteet Albaanlaste Kuningas; Ameerika Ühendriikide President; Austria Vabariigi Föderaals-president; Tema Majesteet Belglaste Kuningas; Tema Majesteet Suur-Britannia, Iiri ja Briti Meretaguste Dominioonide Kuningas, India Keiser; Tšiili Vabariigi President; Tema Majesteet Taani ja Islandi Kuningas; Tema Majesteet Egiptuse Kuningas; Soome Vabariigi President; Prantsuse Vabariigi President; Kreeka Vabariigi President; Tema Hiilgavaim Kõrgus Ungari Kuningriigi Regent; Tema Majesteet Itaalia Kuningas; Läti Vabariigi President; Tema Hiilgavaim Kõrgus Monako Prints; Nikaraagua Vabariigi President; Tema Majesteet Norra Kuningas; Panama Vabariigi President; Poola Vabariigi President; Tema Majesteet Rumeenia Kuningas; Tema Majesteet Rootsi Kuningas; Šveitsi Föderaalnõukogu; Uruguai Vabariigi President, Veendunud, et iga liiki kasvatustikkude filmide rahvusvahelise liikluse hõlbustamisel on suur tähtsus, kuna need aitavad kaasa rahvastevahelisele vastastikusele paremale arusaamisele vastavalt Rahvasteliidu sihtidele ning hõlbustavad seega moraalselt desarmeerimist ja kuna nad on kehalise, vaimse ja moraalse edu eriti mõjuvaid vahendeid;

Nentides, et kasvatustlikud filmid ei ole küllaldaselt tuntud ning et nende rahvusvahelist levitamist takistavad veel arvukad raskused;

Arvesse võttes, et tollimaksud on sageli tõsiseks takistuseks nende filmide produktsioonile ja levikule, ilma et sellest oleks hinnatavat tulu riikidele,

nimetasid oma täisvolinikkudeks, nimelt:

Tema Majesteet Albaanlaste Kuningas:

hr. Lec Kurti — minister-resident, alaline delegaat Rahvasteliidu juures.

Ameerika Ühendriikide President:

hr. Curtis T. Everett'i — konsul Genfis.

Austria Vabariigi Föderaals-president:

hr. Emmerich Pflügl'i — erakorraline saadik ja täievoliline minister, alaline esindaja Rahvasteliidu juures.

Tema Majesteet Belglaste Kuningas:

hr. Eugène du Bois — saatkonna esimene sekretär Bernis.

Tema Majesteet Suur-Britannia, Iiri ja Briti Meretaguste Dominioonide Kuningas, India Keiser:

Suur-Britannia ja Põhja-Iiri, samuti ka Briti Impeeriumi kõigi osade eest, kes ei ole eraldi Rahvasteliidu liikmed:

Väga aulise Douglas H. Hacking'i, M. P. — parlamentaarne riigi alamsekretär siseministeeriumis.

India eest:

Sir Brojendra Lal Mitter'i, K. C. S. I. — India peakuberneri täidesaatva nõukogu juriidiline liige.

Tšiili Vabariigi President:

hr. Enrique J. Gajardo — alalise büroo juhataja Rahvasteliidu juures.

Tema Majesteet Taani ja Islandi Kuningas:

hr. William Borberg'i — alaline delegaat Rahvasteliidu juures.

Tema Majesteet Egiptuse Kuningas:

Mahmoud Fakhry pacha — erakorraline saadik ja täievoliline minister
Prantsuse Vabariigi Presidendi juures.

Soome Vabariigi President:

dr. Rudolf Holsti — erakorraline saadik ja täievoliline minister Šveitsi
Föderaalnõukogu juures, alaline delegaat Rahvasteliidu juures.

Prantsuse Vabariigi President:

hr. René Massigli — täievoliline minister, Rahvasteliidu Prantsuse
büroo juhataja.

Kreeka Vabariigi President:

hr. R. Raphaël'i — alaline delegaat Rahvasteliidu juures;
hr. A. Contoumas'i — Rahvasteliidu juures akrediteeritud alalise
delegatsiooni esimene sekretär.

Tema Hiilgavaim Kõrgus Ungari Kuningriigi Regent:

hr. Ladislas Tahy de Tahvár et Tarkeö — erakorraline saadik ja
täievoliline minister Šveitsi Föderaalnõukogu juures, delegatsiooni
juht Rahvasteliidu juures.

Tema Majesteet Itaalia Kuningas:

hr. Giovanni Cesare Majoni — suursaadik.

Läti Vabariigi President:

hr. Jules Feldmans'i — erakorraline saadik ja täievoliline minister
Šveitsi Föderaalnõukogu juures, alaline delegaat Rahvasteliidu juures.

Tema Hiilgavaim Kõrgus Monako Vürst:

hr. Xavier-John Raisin'i — peakonsul Genfis.

Nikaraagua Vabariigi President:

dr. Tomás Francisco Medina — täievoliline minister, alaline delegaat
Rahvasteliidu juures.

Tema Majesteet Norra Kuningas:

hr. Peter Hersleb Birkeland'i — saatkonna nõunik, alaline delegaat
Rahvasteliidu juures.

Panama Vabariigi President:

dr. Raoul A. Amador'i — minister-resident.

Poola Vabariigi President:

hr. Edouard Raczyński — täievoliline minister, alaline delegaat Rah-
vasteliidu juures.

Tema Majesteet Rumeenia Kuningas:

hr. professor V. V. Pella — täievoliline minister.

Tema Majesteet Rootsi Kuningas:

hr. K. I. Westman'i — erakorraline saadik ja täievoliline minister
Šveitsi Föderaalnõukogu juures.

Šveitsi Föderaalnõukogu:

hr. Camille Gorgé — sektsiooni esimene juhataja föderaalsetes politi-
lises osakonnas.

Uruguayi Vabariigi President:

dr. Alfredo de Castro — erakorraline saadik ja täievoliline minister Šveitsi Föderaalnõukogu, Tema Majesteedi Belglaste Kuninga ja Tema Majesteedi Madalmaade Kuninganna juures,

kes pärast oma heas ja nõutud vormis leitud täisvolutuste esitamist leppisid kokku järgnevates eeskirjades:

Artikkel esimene.

Käesolev konventsioon käib filmide kohta, mis, tuges didaktilistele meetoditele, taotlevad rahvusvaheliselt tähtsaid kasvatuslikke sihte ning mis kuuluvad ühesse järgnevast viiest liigist:

a) filmid, mis on määratud Rahvasteliidu, samuti ka kõrgete lepinguosaliste poolt üldiselt tunnustatud teiste rahvusvaheliste organisatsioonide töö ja sihtide tutvustamiseks;

b) filmid, mis on mõeldud kasutamiseks õppevahendina kõigis õppeastmes;

c) filmid, mis käsitlevad kutseharidust ja kutsevalikut, ühes arvatud tööstustehnilised filmid, samuti töö teadusliku organiseerimise filmid;

d) teaduslikke või tehnilisi uurimusi käsitlevad filmid või populaarteaduslikud filmid;

e) tervishoidu, kehakasvatust, hoolekannet ja sotsiaalset abiandmist käsitlevad filmid.

Artikkel II.

Kõrged lepinguosalised tunnustavad, et esimese artikli eeskirjad käivad filmide kohta, mis esinevad ühel või teisel alljärgneval kujul:

a) negatiivid, valgustatud, ilmutatud;

b) positiivid, valgustatud, ilmutatud.

Käesolevat konventsiooni rakendatakse ka helireproduktioonile igal kujul, nii filmi täiendavatele heliplaatidele kui ka akustilistele filmidele.

Artikkel III.

Kõrged lepinguosalised kohustuvad tagama kuuekuise tähtaja möödumisel, arvates käesoleva konventsiooni jõustumisest, rahvusvaheliselt kasvatusliku iseloomuga filmide lõpliku või ajutise sisseveo, transiidi ja väljaveo vabastamise kõigist tollimääradest ning kõigist lisamaksudest, mis iseloomu nad ka kannaksid, kui filmid on valmistatud mõne kõrge lepinguosalise territooriumil asuva ettevõtte või asutise poolt.

See vabastamine ei käi nende maksude kohta, mida võidakse määrata vastavalt artiklile V rahvusvahelisele asutisele filmi esitamisest tekkivate kulude katmiseks.

Samuti ei käi see nende maksustamiste kohta, millega koormatakse igal juhul kaupade sissevedu, isegi siis, kui on tegemist tollivabade kaupadega, kaupade päritolu või iseloomu peale vaatamata, näiteks statistika või tempelmaksud.

Peale selle kõrged lepinguosalised kohustuvad käesoleva konventsiooni kohaselt tollivabu filme mitte allutama siseriiklikkudele maksudele, mis oleksid erinevad või kõrgemad, või müügi, liikluse või teist liiki eeskirjadele, formaalsete ja korralduste, mis erineksid nendest, milledele allutatakse selles riigis toodeldud kasvatuslikud filmid.

Artikkel IV.

Iga film, ühes arvatud täiendav helireproduktioon igal kujul, mille sisse-voel palutakse tollist vabastamist vastavalt käesolevale konventsioonile, esitatakse läbivaatamiseks Kasvatusliku Kino Rahvusvahelisele Instituudile, kes, kui ta tunnustab filmi rahvusvaheliselt kasvatuslikku iseloomu artikli esimese mõttes, annab selleks välja tunnistuse kujul, nagu see on tähendatud täidesaاتمismäärustikes, mis osutatud artiklis XIII.

Kui mõni kõrge lepinguosaline leiab, et film, millele anti välja tunnistus Kasvatusliku Kino Rahvusvahelise Instituudi poolt, ei vasta esimese artikli eeskirjadele, võib ta, põhjendades oma soovi, nõuda filmi teistkordset läbivaatamist. Instituut võtab tunnistuse tagasi, kui ta leiab, et vastava lepinguosalise poolt esitatud põhjendused on õigustatud.

Artikkel V.

Selle tunnistuse ettenäitamisel ning kui tollimaksudest vabastamine pole juba teostunud siseseadusandluse põhjal, toll või selle maa teised asjaosalised asutised, kuhu film soovitakse importida, lubavad vajalikke kergendusi filmi esitamiseks rahvuslikule asutisele, kellele kuulub otsuse tegemine filmi tollivaba sisselaskmise kohta.

Ainult asjaomane rahvuslik asutis on kompetentne otsustama küsimust, kas, arvestades maa pedagoogilist süsteemi, peab filmi käsitama rahvuslikust vaatekohast kasvatusliku filmina ning kas teda peab seetõttu tollivabalt sisse laskma, vastavalt käesolevale konventsioonile.

Rahvuslik asutis teatab oma otsusest Kasvatusliku Kino Rahvusvahelisele Instituudile.

Vastavalt artiklile 6 võivad asjast huvitatud riigid sellekohase otsuse suhtes astuda kirjavahetusse.

Artikkel VI.

Kui importija riigi ametivõimud keelduvad filmi läbi laskmast tollivabalt, eitades filmi kasvatuslikku iseloomu rahvuslikust vaatekohast, siis selle maa valitsus, kus asub filmitootja ettevõtte või asutis, kui ta arvab, et tal on huvi filmi levikuks rahvusliku kultuuri mõttes, võib pöörduda sõbraliku palvega importiva riigi poole. Mõlemad valitsused kaaluvad ühiselt küsimust ning arvestavad sealjuures niivõrd kui võimalik Kasvatusliku Kino Rahvusvahelise Instituudi arvamust.

[Artikkel VII.

Kasvatusliku Kino Rahvusvaheline Instituut koostab niipea kui võimalik ning avaldab perioodiliselt filmide nimekirja, millede kohta ta on tunnistuse välja andnud vastavalt artiklile IV.

Nimekirjas mainitakse ühtlasi ka otsused, mis tehtud riikide kompetentsete ametivõimude poolt, milledele paluti importluba. See avaldatakse instituudi viies ametlikus keeles (saksa, inglise, hispaania, prantsuse, itaalia); selles avaldatakse iga filmi kohta tunnistustes sisalduvad andmed, mis saadetakse kõrgete lepinguosaliste valitsustele.

Lepinguosalised kohustuvad soodustama neile kõige mõjuvamatena tunduvate vahenditega instituudi poolt avaldatud nimekirja levikut.

Artikkel VIII.

Miski käesolevas konventsioonis ei kitsenda kõrgete lepinguosaliste õigust teostada filmitsensuuri vastavalt nende seadustele või võtta tarvitusele

avaliku julgeoleku või korra motiividel nimetatud filmide sissevedu või transiiti keelavaid või kitsendavaid korraldusi.

Artikkel IX.

Alla kirjutades käesolevale konventsioonile või liitudes sellega võib iga kõrge lepinguosaline jätta endale õiguse võtta rakendamisele sissevedu keelavaid või kitsendavaid korraldusi, põhjustel, mis tugenevad vajadusel kaitsa oma turgu välismaa päritoluga filmide sissetungi eest.

Iga kõrge lepinguosaline, kes kasutab õigust, mis ta on endale jätnud, peab Kasvatusliku Kino Rahvusvahelisele Instituudile teatama oma seisukoha nende põhjuste kohta.

Kasvatusliku Kino Rahvusvaheline Instituut teatab neist põhjustest kõigi konventsiooniosaliste riikide valitsustele.

Artikkel X.

Kõrged lepinguosalsed kohustuvad otsima omavahel võimalusi esimeses artiklis tähendatud kasvatuslikkude filmide rahvusvahelist liiklemist takistada võivate kitsenduste võimalikuks vähendamiseks.

Artikkel XI.

Käesoleva konventsiooni tõlgendamise või rakendamise puutuvad lahkarvamused, välja arvatud artiklite V, VIII ja IX eeskirjad, esitatakse Alalisele Rahvusvahelisele Kohtukojale.

Kui kõrged lepinguosalsed, kelle vahel on tekkinud lahkarvamused või kui mõni neist ei ole 16. detsembril 1920 allakirjutatud protokolli osaline, mis käsitleb Alalist Rahvusvahelist Kohtukoda, siis tuleb lahkarvamus allutada, kui nad seda soovivad ja vastavalt nende põhiseaduse reeglitele, kas Alalisele Rahvusvahelisele Kohtukojale või 18. oktoobril 1907 rahvusvaheliste konfliktide rahulikul teel lahendamist käsitleva konventsiooni kohaselt koostatud vahekohtule või mõnele muule vahekohtule.

Artikkel XII.

Kõrged lepinguosalsed teatavad Kasvatusliku Kino Rahvusvahelisele Instituudile kuue kuu jooksul pärast käesoleva konventsiooni jõustumist nende territooriumil:

a) asutiste nimed, kes on õigustatud lubama artiklis V tähendatud kasvatuslikkude filmide tollivaba sissepääsu;

b) käesoleva konventsiooni eeskirjade täitmise tagamiseks tehtud korraldused.

Kasvatusliku Kino Rahvusvaheline Instituut teatab kõrgetele lepinguosalistele selle artikli lõigetes a ja b ettenähtud teadetest.

Artikkel XIII.

Kasvatusliku Kino Rahvusvahelise Instituudi juhatuse nõukogu koostab määrustiku käesoleva konventsiooni täideviimise korra kohta, samuti artiklis IV ettenähtud tunnistuste väljaandmise ja artiklis VII tähendatud kataloogi avaldamise eest instituudi poolt võetavate maksude kohta. Määrustik, ühes arvatud tunnistuse kava ja võetavad maksud, esitatakse Rahvasteliidu Nõukogule heakskiitmiseks.

Artikkel XIV.

Käesolevale konventsioonile, mille prantsus- ja ingliskeelne tekst on võrdselt autentne, võidakse alla kirjutada kuni 11. aprillini 1934 iga Rahvaste-

liidu liikme või iga liikmeks mitteoleva riigi nimel, kellele Rahvasteliidu Nõukogu saatis selleks ära kirja käesolevast konventsioonist.

Artikkel XV.

Käesolev konventsioon ratifitseeritakse. Ratifikatsioonikirjad deponeeritakse Rahvasteliidu peasekretäri juurde, kes nende deponeerimisest teatab kõigile Rahvasteliidu liikmeile ja artiklis XIV tähendatud liikmeiks mitteolevaile riikidele, ära tähendades kuupäeva, mil teostati deponeerimine.

Artikkel XVI.

Alates 12. aprillist 1934 iga Rahvasteliidu liige ja iga liikmeks mitteolev riik, kellele Rahvasteliidu Nõukogu saatis ära kirja käesolevast konventsioonist, võib sellega liituda.

Liitumiskirjad deponeeritakse Rahvasteliidu peasekretäri juurde, kes teatab deponeerimisest ja selle kuupäevast kõigile Rahvasteliidu liikmeile ja eelmises lõikes tähendatud liikmeks mitteolevaile riikidele.

Artikkel XVII.

Rahvasteliidu peasekretär koostab protokoll, niipea kui deponeeriti ratifikatsioone või liitumisi viie Rahvasteliidu liikme või liikmeks mitteoleva riigi nimel.

Selle protokolliga tõestatud ära kirja saadetakse Rahvasteliidu peasekretäri poolt igale Rahvasteliidu liikmele ja igale artiklis XIV tähendatud liikmeks mitteolevale riigile.

Artikkel XVIII.

Käesolev konventsioon registreeritakse Rahvasteliidu peasekretäri poolt üheksakümnendal päeval pärast artiklis XVII tähendatud kuupäeva. Ta jõustub samal kuupäeval.

Iga liikme või liikmeks mitteoleva riigi suhtes, kelle nimel deponeeritakse hiljem ratifikatsiooni- või liitumiskiri, jõustub konventsioon üheksakümnendal päeval pärast selle kirja deponeerimise kuupäeva.

Artikkel XIX.

1. Käesolev konventsioon võidakse üles öelda kolmeaastase ajavahe-
miku möödumisel arvates selle jõustumise kuupäevast.

2. Konventsiooni ülesütlemine toimub kirjaliku teadaandega, mis aadressitud Rahvasteliidu peasekretärile, kes teatab igast teadaandest kõigile liidu liikmeile ja artiklis XIV ja XVI tähendatud liikmeiks mitteolevaile riikidele, samuti teatab vastuvõtmise kuupäevast.

3. Ülesütlemine jõustub aasta möödumisel teadaande kättesaamisest.

Artikkel XX.

1. Iga kõrge lepinguosaline võib deklareerida allakirjutamisel, ratifitseerimisel või liitumisel, et vastu võttes käesoleva konventsiooni ei võta ta enese peale mingit kohustust kõigi või osa oma asumaade, protektoraatide, meretaguste territooriumide, tema suseräniteedile alluvate territooriumide või territooriumide suhtes, mille üle talle on usaldatud mandaat. Sel juhul käesolevat konventsiooni ei kohaldata territooriumidele, millede suhtes tehtud vastav deklaratsioon.

2. Iga kõrge lepinguosaline võib hiljem teatada Rahvasteliidu peasekretärile, et ta soovib kohaldada käesolevat konventsiooni kõigile territooriumidele või osale neist, mille kohta tehtud eelmises lõikes tähendatud deklaratsioon. Sel juhul konventsioon rakendatakse kõigile teadaandes tähendatud territooriumidele üheksakümnendal päeval pärast teadaande kättesaamist Rahvasteliidu peasekretäri poolt.

3. Iga kõrge lepinguosaline võib deklareerida igal ajal pärast artiklis XIX tähendatud kolmeaastase tähtaja möödumist, et ta soovib tunnustada lõppeenuks käesoleva konventsiooni kohaldamise kõigi või osa tema asumaade, protektoraatide, meretaguste territooriumide, tema suseräniteedile alluvate territooriumide või territooriumide kohta, millede üle temale on usaldatud mandaat; sel juhul ei võida konventsiooni rakendada territooriumide suhtes, millede kohta tehtud vastav deklaratsioon kuue kuu möödumisel arvates deklaratsiooni kättesaamisest Rahvasteliidu peasekretäri poolt.

4. Rahvasteliidu peasekretär teatab kõigile Rahvasteliidu liikmeile ja liikmeiks mitteolevatele riikidele käesoleva artikli kohaselt saadud deklaratsioonidest ja teadaandeist, samuti ka nende kättesaamise kuupäevast.

Selle tõenduseks ülaltähendatud täisvolinikud kirjutasid alla käesolevale konventsioonile.

Tehtud Genfis üheteistkümnendal oktoobril ühe tuhande üheksasaja kolmekümne kolmandal aastal ühesainsas eksemplaris, mis hoitakse Rahvasteliidu Sekretariaadi arhiivides ning mille õigekstunnustatud ära kiri saadetakse kõigile liidu liikmeile ja artiklis XIV tähendatud liikmeks mitteolevatele riikidele.

Albaania

Lec Kurti

Ameerika Ühendriigid

Vastavalt selle konventsiooni artiklile XX ei kohustu Ameerika Ühendriikide Valitsus millekski Filipiinide, Neitsisaarte, Ameerika Samoa ja Samoa saare suhtes.
Curtis T. Everett

Austria

Alla kirjutades käesolevale konventsioonile deklareerin, et Austria jätab endale artiklis IX tähendatud õiguse.

E. Pflügl

Belgia

Alla kirjutades käesolevale konventsioonile Belgia valitsus jätab endale õiguse võtta rakendamisele sissevedu keelavaid või kitsendavaid korraldusi põhjustel, mis tugenevad vajadusel kaitsta oma turgu välismaa päritoluga filmide sissetungi eest.

Belgia valitsus deklareerib, et ta ei kohustu millekski Belgia Kongo ja Ruanda-Urundi territooriumide suhtes.

E. du Bois.

Suur-Britannia ja Põhja-Iiri, samuti ka Briti Impeeriumi kõigi osade eest, kes ei ole eraldi Rahvasteliidu liikmed.
India

Douglas H. Hacking

Vastavalt selle konventsiooni artiklile XX deklareerin tema eeskirjade kohaldamise suh-

tes, et minu allkiri ei kohusta India territooriume, mis kuuluvad mõnele vürstile või Tema Majesteedi suseräniteedile alluvale pealikule.
Brojendra Lal Mitter

Tšiili

Alla kirjutades käesolevale konventsioonile deklareerin, et Tšiili jätab endale artiklis IX ettenähtud õiguse.

Enrique J. Gajardo V.

Taani

Vastavalt konventsiooni artikli XX esimesele lõikele Taani ei kohustu millekski Gröönimaa suhtes.

William Borberg

Mahmoud Fakhry

Egiptus

Soome

Rudolf Holsti

Prantsuse

Artiklis IX väljendatud reservatsiooniga ning deklareerides, et allakirjutamine konventsioonile on kehtiv vaid Prantsuse emamaa suhtes.

R. Massigli.

R. Raphaël

A. Contoumas

Kreeka

Ungari

Alla kirjutades konventsioonile jätan oma valitsusele artiklis IX ettenähtud õiguse võtta rakendamisele importi keelavaid või kitsendavaid korraldusi põhjustel, mis tugenevad vajadusel kaitsta oma turgu välismaa päritoluga filmide sissetungi eest.

Ladislav De Tahy

Giovanni Cesare Majoni

Itaalia

Läti

J. Feldmans.

Monako

Xavier Raisin

Nikaraagua

T. F. Medina

Norra

Hersleb Birkeland

Panama

R. A. Amador

Poola

Õigusega (ette nähtud artiklis IX) võtta rakendamisele sissevedu keelavaid või kitsendavaid korraldusi põhjusil, mis tugenevad vajadusel kaitsta oma turgu välismaa päritoluga filmide sissetungi eest.

E. Raczyński

Rumeenia

Artiklis IX ettenähtud reservatsiooniga.

V. V. Pella

Rootsi

Ratifikseerimise tingimusel Tema Majesteet Rootsi Kuninga poolt, Riksdag'i heakskiitmisel.

K. I. Westman

C. Gorgé

Šveits

Uruguay

Alfredo de Castro

Convention pour faciliter la circulation internationale des films ayant un caractère éducatif.

Sa Majesté le Roi des Albanais; le Président des États-Unis d'Amérique; le Président fédéral de la République d'Autriche; Sa Majesté le Roi des Belges; Sa Majesté le Roi de Grande-Bretagne, d'Irlande et des Dominions britanniques au delà des Mers, Empereur des Indes; Le Président de la République du Chili; Sa Majesté le Roi de Danemark et d'Islande; Sa Majesté le Roi d'Égypte; le Président de la République de Finlande; le Président de la République française; Le Président de la République hellénique; Son Altesse Sérénissime le Régent du Royaume de Hongrie; Sa Majesté le Roi d'Italie; Le Président de la République de Lettonie; Son Altesse Sérénissime le Prince de Monaco; le Président de la République de Nicaragua; Sa Majesté le Roi de Norvège; le Président de la République de Panama; le Président de la République de Pologne; Sa Majesté le Roi de Roumanie; Sa Majesté le Roi de Suède; le Conseil fédéral suisse; le Président de la République de l'Uruguay.

Convaincus qu'il y a un grand intérêt à faciliter la circulation internationale des films éducatifs de tous ordres, qui contribuent à la compréhension mutuelle des peuples conformément aux buts de la Société des Nations et favorisent ainsi le désarmement moral on qui constituent des moyens particulièrement efficaces de progrès physique, intellectuel et moral;

Constatant que les films éducatifs sont insuffisamment connus et que leur diffusion internationale se heurte encore à de nombreuses difficultés;

Considérant que les droits de douane sont fréquemment une entrave sérieuse à la production et à la circulation de ces films, sans qu'il en résulte des avantages financiers appréciables pour les États,

Ont désigné pour leurs plénipotentiaires, savoir:

Sa Majesté le Roi des Albanais:

M. Lec Kurti, Ministre résident, Délégué permanent auprès de la Société des Nations.

Le Président des États-Unis d'Amérique:

M. Curtis T. Everett, Consul à Genève.

Le Président fédéral de la République d'Autriche:

M. Emerich Pflügl, Envoyé extraordinaire et Ministre plénipotentiaire, Représentant permanent auprès de la Société des Nations.

Sa Majesté le Roi des Belges:

M. Eugène Du Bois, Premier Secrétaire de la Légation à Berne.

Sa Majesté le Roi de Grande-Bretagne, d'Irlande et des Dominions britanniques au delà des mers, Empereur des Indes:

Pour la Grande-Bretagne et l'Irlande du Nord ainsi que toutes parties de l'Empire britannique non membres séparés de la Société des Nations:

Le Très Honorable Douglas H. Hacking, M. P., Sous-Secrétaire d'Etat parlementaire au Ministère de l'Intérieur.

Pour l'Inde:

Sir Brojendra Lal Mitter, K.C.S.I., „Law Member“ du Conseil exécutif du Gouverneur général de l'Inde.

Le Président de la République du Chili:

M. Enrique J. Gajardo, Chef du Bureau permanent auprès de la Société des Nations.

Sa Majesté le Roi de Danemark et d'Islande:

M. William Borberg, Délégué permanent auprès de la Société des Nations.

Sa Majesté le Roi d'Égypte:

Mahmoud Fakhry pacha, Envoyé extraordinaire et Ministre plénipotentiaire près le Président de la République française.

Le Président de la République de Finlande:

Le docteur Rudolf Holsti, Envoyé extraordinaire et Ministre plénipotentiaire près le Conseil fédéral suisse, Délégué permanent auprès de la Société des Nations.

Le Président de la République française:

M. René Massigli, Ministre plénipotentiaire, Chef du Service français de la Société des Nations.

Le Président de la République hellénique:

M. R. Raphaël, Délégué permanent auprès de la Société des Nations;
M. A. Contoumas, Premier Secrétaire de la Délégation permanente auprès de la Société des Nations.

Son Altesse Sérénissime le Régent du Royaume de Hongrie:

M. Ladislas Tahy de Tahvár et Tarkeö, Envoyé extraordinaire et Ministre plénipotentiaire près le Conseil fédéral suisse, Chef de la Délégation auprès de la Société des Nations.

Sa Majesté le Roi d'Italie:

M. Giovanni Cesare Majoni, Ambassadeur.

Le Président de la République de Lettonie:

M. Jules Feldmans, Envoyé extraordinaire et Ministre plénipotentiaire près le Conseil fédéral suisse, Délégué permanent auprès de la Société des Nations.

Son Altesse Sérénissime le Prince de Monaco:

M. Xavier-John Raisin, Consul général à Genève.

Le Président de la République de Nicaragua:

Le docteur Tomás Francisco Medina, Ministre plénipotentiaire, Délégué permanent auprès de la Société des Nations.

Sa Majesté le Roi de Norvège:

M. Peter Hersleb Birkeland, Conseiller de Légation, Délégué permanent auprès de la Société des Nations.

Le Président de la République de Panama:

Le docteur Raoul A. Amador, Ministre résident.

Le Président de la République de Pologne:

M. Edouard Raczyński, Ministre plénipotentiaire, Délégué permanent auprès de la Société des Nations.

Sa Majesté le Roi de Roumanie:

M. le Professeur V. V. Pella, Ministre plénipotentiaire.

Sa Majesté le Roi de Suède:

M. K. I. Westman, Envoyé extraordinaire et Ministre plénipotentiaire près le Conseil fédéral suisse.

Le Conseil fédéral suisse:

M. Camille Gorgé, Premier chef de Section au Département politique fédéral.

Le Président de la République de l'Uruguay:

Le docteur Alfredo de Castro, Envoyé extraordinaire et Ministre plénipotentiaire près le Conseil fédéral suisse, près Sa Majesté le Roi des Belges et près Sa Majesté la Reine des Pays-Bas.

Lesquels, après avoir communiqué leurs pleins pouvoirs, trouvés en bonne et due forme, sont convenus des dispositions suivantes:

Article premier.

La présente Convention s'applique aux films qui visent, selon des méthodes didactiques, un but éminemment éducatif international, et rentrent dans l'une des cinq catégories suivantes:

- a) Les films destinés à faire connaître l'œuvre et les buts de la Société des Nations ainsi que des autres organisations internationales reconnues généralement par les Hautes Parties contractantes;
- b) Les films conçus en vue de l'enseignement à tous les degrés;
- c) Les films pour la formation et l'orientation professionnelle, y compris les films de technique industrielle ainsi que les films pour l'organisation scientifique du travail;
- d) Les films de recherches scientifiques ou techniques, ou de vulgarisation scientifique;
- e) Les films d'hygiène, d'éducation physique, de prévoyance et d'assistance sociale.

Article II.

Les Hautes Parties contractantes reconnaissent que les dispositions de l'article premier s'appliquent aux films éducatifs se présentant sous l'une ou l'autre des formes suivantes:

- a) Négatifs impressionnés, développés;
- b) Positifs impressionnés, développés.

La présente Convention s'applique également à toutes les formes de reproduction du son, telles que les disques complémentaires du film et films acoustiques.

Article III.

Les Hautes Parties contractantes s'engagent à assurer, dans un délai de six mois à compter de l'entrée en vigueur de la présente Convention, l'exemption de tous droits de douane et de toutes taxes accessoires, de quelque nature qu'ils soient, pour l'importation définitive ou temporaire, le transit et l'exportation des films ayant un caractère éducatif international, produits par des entreprises ou institutions établies sur le territoire de l'une des Hautes Parties contractantes.

Cette exemption ne s'applique pas aux droits qui pourraient être imposés en vue de couvrir les dépenses entraînées par la présentation d'un film à l'autorité nationale conformément à l'article V.

Elle ne s'applique non plus aux autres droits frappant, dans tous les cas, l'importation de marchandises, alors même qu'il s'agit de marchandises exemptées de droits de douane, quelle que soit l'origine ou la nature des marchandises, par exemple les droits de statistique et de timbre.

Les Hautes Parties contractantes s'engagent, en outre, à ne pas soumettre les films exempts de droits de douane aux termes de la présente Convention à des taxes intérieures, autres ou plus élevées, ou à des règles, formalités et mesures de vente, de circulation ou de toute nature, autres que celles auxquelles sont assujettis les films éducatifs produits dans le pays.

Article IV.

Tout film, y compris toute forme complémentaire de reproduction de son, pour lequel l'admission en franchise serait demandée conformément à la présente Convention sera soumis, pour examen, à l'Institut international du Cinématographe éducatif, qui, s'il reconnaît que le film présente un caractère éducatif international, au sens de l'article premier, délivrera un certificat à cet effet sous la forme indiquée dans le règlement d'exécution visé à l'article XIII.

Si une des Hautes Parties contractantes considère qu'un film pour lequel un certificat a été délivré par l'Institut international du Cinématographe éducatif ne correspond pas aux stipulations de l'article premier, elle pourra, en exposant ses raisons, demander un second examen du film. L'Institut retirera le certificat si les raisons données par la Partie contractante en question lui paraissent justifiées.

Article V.

Sur présentation de ce certificat et dans le cas où l'exemption de droits de douane n'est pas d'ores et déjà accordée par la législation intérieure, la douane ou les autres services intéressés du pays dans lequel on désire importer le film, accorderont les facilités nécessaires pour la présentation du film à l'autorité nationale qui a qualité pour décider s'il y a lieu d'admettre le film en franchise.

L'autorité nationale compétente est seule qualifiée pour se prononcer sur la question de savoir si, eu égard au système pédagogique du pays, le film doit être considéré comme éducatif d'un point de vue national et de ce fait admis en franchise, conformément à la présente Convention.

L'autorité nationale notifiera sa décision à l'Institut international du Cinématographe éducatif.

La décision prise à cet égard pourra donner lieu, conformément à l'article VI, à un échange de vues entre les pays intéressés.

Article VI.

Dans le cas où les autorités du pays importateur refusent l'admission en franchise d'un film en contestant le caractère éducatif du film d'un point de vue national, le gouvernement du pays où est établie l'entreprise ou l'institution productrice du film peut, s'il estime avoir, pour des raisons d'ordre culturel national, un intérêt à la diffusion du film, adresser une demande amicale au pays importateur. Les deux gouvernements examineront ensemble la question et, ce faisant, profiteront, dans toute la mesure possible, de l'avis de l'Institut international du Cinématographe éducatif.

Article VII.

L'Institut international du Cinématographe éducatif établira le plus tôt possible et publiera périodiquement un catalogue des films pour lesquels il aura délivré un certificat conformément à l'article IV.

Ce catalogue fera mention également des décisions qui auront été prises par les autorités compétentes des pays auxquels l'importation aura été demandée. Il sera publié dans les cinq langues officielles de l'Institut (allemand, anglais, espagnol, français, italien); il reproduira pour chaque film les renseignements contenus dans les certificats; et il sera communiqué aux gouvernements des Hautes Parties contractantes.

Lesdites Parties s'engagent à favoriser, par les moyens qui leur paraîtront les plus efficaces, la diffusion du catalogue publié par l'Institut.

Article VIII.

Rien, dans la présente Convention, ne portera atteinte au droit des Hautes Parties contractantes d'exercer la censure des films conformément à leur propre législation ou de prendre des mesures de prohibition ou de limitation à l'importation ou au transit desdits films, pour des raisons de sûreté ou d'ordre publics.

Article IX.

Chacune des Hautes Parties contractantes pourra, en signant la Convention ou en y adhérant, se réserver le droit de prendre des mesures de prohibition ou de restriction à l'importation pour des raisons tirées de la nécessité de se défendre contre un envahissement de son marché par des films de provenance étrangère.

Toute Partie contractante qui fera usage du droit qu'elle se serait réservé devra indiquer les raisons de son attitude à l'Institut international du Cinématographe éducatif.

Ces raisons seront communiquées par l'Institut international du Cinématographe éducatif aux gouvernements des États parties à la Convention.

Article X.

Les Hautes Parties contractantes s'engagent à rechercher entre elles les moyens de réduire au minimum les restrictions qui pourraient entraver la circulation internationale des films éducatifs visés à l'article premier.

Article XI.

Les différends concernant l'interprétation ou l'application de la présente Convention, exception faite pour les dispositions des articles V, VIII et IX, seront soumis à la Cour permanente de Justice internationale.

Si les Hautes Parties contractantes entre lesquelles surgit un différend, ou l'une d'entre elles, ne sont pas parties au Protocole portant la date du 16 décembre 1920 relatif à la Cour permanente de Justice internationale, ce différend sera soumis, à leur gré et conformément aux règles constitutionnelles de chacune d'elles, soit à la Cour permanente de Justice internationale, soit à un tribunal d'arbitrage constitué conformément à la Convention du 18 octobre 1907 pour le règlement pacifique des conflits internationaux, soit à tout autre tribunal d'arbitrage.

Article XII.

Les Hautes Parties contractantes feront connaître à l'Institut international du Cinématographe éducatif, dans les six mois qui suivront la mise en vigueur sur leur territoire de la présente Convention :

a) Les autorités qualifiées pour accorder, conformément à l'article V, l'admission en franchise des films éducatifs ;

b) Les mesures prises pour assurer l'exécution des dispositions de la présente Convention.

L'Institut international du Cinématographe éducatif communiquera aux Hautes Parties contractantes les renseignements prévus aux alinéas a) et b) de cet article.

Article XIII.

Le Conseil d'administration de l'Institut international du Cinématographe éducatif arrêtera un règlement concernant la procédure d'exécution de la présente Convention, ainsi que les droits à percevoir par l'Institut pour la délivrance des certificats prévue à l'article IV et pour la publication du catalogue visé à l'article VII. Ce règlement, y compris le modèle du certificat et les droits à percevoir, sera soumis pour approbation au Conseil de la Société des Nations.

Article XIV.

La présente Convention, dont les textes français et anglais feront également foi, pourra être signée jusqu'au 11 avril 1934 au nom de tout Membre de la Société des Nations ou de tout État non membre auquel le Conseil de la Société des Nations aura communiqué copie de la présente Convention à cet effet.

Article XV.

La présente Convention sera ratifiée. Les instruments de ratification seront déposés auprès du Secrétaire général de la Société des Nations, qui en notifiera le dépôt à tous les Membres de la Société des Nations et aux États non membres, visés à l'article XIV, en indiquant la date à laquelle ce dépôt aura été effectué.

Article XVI.

A partir du 12 avril 1934, tout Membre de la Société des Nations et tout État non membre auquel le Conseil de la Société des Nations aura communiqué copie de la présente Convention pourra y adhérer.

Les instruments d'adhésion seront déposés auprès du Secrétaire général de la Société des Nations, qui notifiera le dépôt et la date de ce dernier à tous les Membres de la Société des Nations et aux États non membres visés à l'alinéa précédent.

Article XVII.

Un procès-verbal sera dressé par le Secrétaire général de la Société des Nations dès que les ratifications ou adhésions auront été déposées au nom de cinq Membres de la Société des Nations ou États non membres.

Une copie certifiée conforme de ce procès-verbal sera remise à chacun des Membres de la Société des Nations et à tout État non membre visé à l'article XIV, par les soins du Secrétaire général de la Société des Nations.

Article XVIII.

La présente Convention sera enregistrée par les soins du Secrétaire général de la Société des Nations quatre-vingt-dix jours après la date du procès-verbal visé à l'article XVII. Elle entrera alors en vigueur.

A l'égard de chacun des Membres ou Etats non membres au nom desquels un instrument de ratification ou d'adhésion sera ultérieurement déposé, la Convention entrera en vigueur le quatre-vingt-dixième jour après la date du dépôt de cet instrument.

Article XIX.

1. La présente Convention pourra être dénoncée à l'expiration d'une période de trois années à partir de la date à laquelle elle sera entrée en vigueur.

2. La dénonciation de la Convention s'effectuera par une notification écrite, adressée au Secrétaire général de la Société des Nations, qui informera tous les Membres de la Société et les États non membres, visés aux articles XIV et XVI, de chaque notification, ainsi que de la date de la réception.

3. La dénonciation prendra effet un an après la réception de la notification.

Article XX.

1. Chacune des Hautes Parties contractantes peut déclarer, au moment de la signature, de la ratification ou de l'adhésion, que, par son acceptation de la présente Convention, elle n'entend assumer aucune obligation en ce qui concerne l'ensemble ou toute partie de ses colonies, protectorats, territoires d'outre-mer, territoires placés sous sa suzeraineté ou territoires pour lesquels un mandat lui a été confié; dans ce cas, la présente Convention ne sera pas applicable aux territoires faisant l'objet d'une telle déclaration.

2. Chacune des Hautes Parties contractantes pourra ultérieurement notifier au Secrétaire général de la Société des Nations qu'elle entend rendre la présente Convention applicable à l'ensemble ou à toute partie de ses territoires ayant fait l'objet de la déclaration prévue au paragraphe précédent. Dans ce cas, la Convention s'appliquera à tous les territoires visés dans la notification quatre-vingt-dix jours après la réception de cette notification par le Secrétaire général de la Société des Nations.

3. Chacune des Hautes Parties contractantes peut, à tout moment après l'expiration de la période de trois ans prévue à l'article XIX, déclarer qu'elle entend voir cesser l'application de la présente Convention pour l'ensemble ou pour toute partie de ses colonies, protectorats, territoires d'outre-mer, territoires placés sous sa suzeraineté ou territoires pour lesquels un mandat lui a été confié; dans ce cas, la Convention cessera d'être applicable aux territoires faisant l'objet d'une telle déclaration six mois après la réception de cette déclaration par le Secrétaire général de la Société des Nations.

4. Le Secrétaire général de la Société des Nations communiquera à tous les Membres de la Société des Nations et aux États non membres les déclarations et notifications reçues en vertu du présent article, ainsi que le dates de leur réception.

En foi de quoi les plénipotentiaires susmentionnés ont signé la présente Convention.

Fait à Genève, le onze octobre mil neuf cent trente-trois, en un seul exemplaire, qui sera conservé dans les archives du Secrétariat de la Société des Nations et dont copie certifiée conforme sera remise à tous les Membres de la Société et aux États non membres, visés à l'article XIV.

Albanie
États-Unis d'Amérique

Lec Kurti.

Under the terms of Article XX of this Convention, the Government of the United States of America assumes no obligation in respect of the Philippine Islands, the Virgin Islands, American Samoa and the Island of Guam.

Autriche

Curtis T. Everett.

En signant la présente Convention, je déclare que l'Autriche se réserve le droit prévu à l'article IX.

Belgique

E. Pflügl.

En signant la Convention, le Gouvernement belge se réserve le droit de prendre de mesures de prohibition ou de restriction à l'importation pour des raisons tirées de la nécessité de se défendre contre un envahissement de son marché par des films de provenance étrangère.

Le Gouvernement belge déclare n'assumer aucune obligation en ce qui concerne le Congo belge et le territoire du Ruanda-Urundi.

E. Du Bois.

Grande-Bretagne et Irlande du Nord ainsi que toutes parties de l'Empire britannique non membres séparés de la Société des Nations.

Douglas H. Hacking.

Inde

Under the terms of Article XX of this Convention, I declare that my signature is not binding as regards the enforcement of its provisions in the territories in India of any Prince or Chief under the suzerainty of His Majesty.

Brojendra Lal Mitter.

Chili

En signant la présente Convention, je déclare que le Chili se réserve le droit prévu à l'article IX.

Enrique J. Gajardo V.

Danemark

Conformément à l'article XX, alinéa premier de la Convention, le Danemark n'entend assumer aucune obligation en ce qui concerne le Groenland.

William Borberg.

Egypte

Mahmoud Fakhry.

Finlande

Rudolf Holsti.

France

Sous la réserve énoncée à l'article IX et en spécifiant que la signature de la Convention n'aura effet qu'à l'égard de la France métropolitaine.

R. Massigli

Grèce	R. Raphaël
	A. Contoumas
Hongrie	En signant la Convention je réserve, pour mon Gouvernement, le droit, prévu à l'article IX, de prendre des mesures de prohibition ou de restriction à l'importation pour des raisons tirées de la nécessité de se défendre contre un envahissement de son marché par des films de provenance étrangère.
	Ladislav de Tahy.
Italie	Giovanni Cesare Majoni.
Lettonie	J. Feldmans.
Monaco	Xavier Raisin.
Nicaragua	T. F. Medina.
Norvège	Hersleb Birkeland.
Panama	R. A. Amador.
Pologne	Avec la réserve (prévue à l'article IX) du droit de prendre des mesures de prohibition ou de restriction à l'importation pour des raisons tirées de la nécessité de se défendre contre un envahissement de son marché par des films de provenance étrangère.
	E. Raczyński.
Roumanie	Sous la réserve prévue à l'article IX.
	V. V. Pella
Suède	Sous réserve de ratification de Sa Majesté le Roi de Suède avec l'approbation du Riksdag.
	K. I. Westman.
Suisse	C. Gorgé.
Uruguay	Alfredo de Castro.

331. Ülikoolide seaduse täiendamise seadus.

Antud Riigihoidja poolt dekreedina 8. aprillil 1938.

I.

Ülikoolide seaduse (SK VI 1938, 2, 1) § 107 muudetakse ja pannakse kehtima järgmises redaktsioonis:

§ 107. Üliõpilaskonna korralduse lähemad üksikasjad määratakse käesoleva seaduse alusel üliõpilaskonna põhikirjas, mille võtab vastu üliõpilaskonna esindus ja kinnitab Haridusminister, ära kuulanud üliõpilaskonna vanematekogu ja ülikooli nõukogu arvamuse.

Kui Haridusministri poolt määratud tähtjaks Haridusministrile põhikirja kinnitamiseks ei esitata, annab põhikirja Haridusminister.

II.

Sama seadust täiendatakse § 66¹ järgmises redaktsioonis:

§ 66¹. Kui teiskordsetel valimistel ülikooli nõukogu ei esita Vabariigi Presidendile kinnitamiseks ühtegi kandidaati ja professuuri täitmist edasi ei

lükata, esitab ühe kuu jooksul kandidaadi kinnitamiseks Vabariigi Presidendiile Haridusministri kaudu ülikooli rektor, ära kuulanud ülikooli valitsuse arvamuse.

III.

Käesolev seadus jõustub vastuvõtmisega.

Tallinnas, 8. aprillil 1938.

K. Päts
Riigihoidja.

A. Jaakson.
Haridusminister.

332. Valitsemise korraldamise seadus.

Antud Riigihoidja poolt dekreedina 8. aprillil 1938.

I.

1. peatükk.

Vabariigi Valitsus.

§ 1. Vabariigi Valitsus koosneb:

- 1) Peaministri,
- 2) Haridusministri,
- 3) Kohtuministri,
- 4) Majandusministri,
- 5) Põllutööministri,
- 6) Siseministri,
- 7) Sotsiaalministri,
- 8) Sõjaministri,
- 9) Teedeministri,
- 10) Välisministri.

Vabariigi President võib Peaministri ametiga ühendada mõne ministri ülesanded.

Peale eeltähendatud ministrite kuuluvad Vabariigi Valitsuse koosseisu Vabariigi Presidendi poolt ametisse nimetatud ministrid, kelle juhtimisele ei kuulu mõni ministeerium.

§ 2. Vabariigi Valitsuse liikmed ei või olla üheski muus teenistuses ega isiklikult juhtida oma äri. Samuti ei või nad tegelikult täita ainelist kasu taotlevate ühingute või nende liitude juhatuste, nõukogude või revisjonikomisjonide liikmete ülesandeid.

§ 3. Kui Vabariigi Valitsuse liikmeks nimetatakse riigiteenistuses seisev isik, siis on tal Vabariigi Valitsuse liikme kohalt lahkumisel õigus tagasi saada oma senine teenistukoht.

§ 4. Vabariigi Valitsus või tema üksik liige nimetatakse ametisse Vabariigi Presidendi käskkirjaga ning loetakse ametisse astunuks Vabariigi Presidendi pühaliku töötuse andmisega, mis on järgmine:

„Asudes Vabariigi Valitsuse liikme kohuste täitmisele, olen teadlik, et kannan selles ülesandes vastutust Eesti Vabariigi ja oma südame-tunnistuse ees ning pühalikult töotan ustavaks jääda Eesti Vabariigile ja tema põhiseaduslikule korrale ning pühendada oma jõu Eesti Vabariigi ja Eesti rahva heaolu ja tuleviku kindlustamisele“.

Pühalikule töotusele märgitakse töotuse andmise aeg. Töotusele kirjutavad alla töotuse andnud Vabariigi Valitsuse liikmed ning töotuse võtjana Vabariigi President. Juuresolijatena kirjutavad pühalikule töotusele alla järgmistes lõigetes tähendatud isikud.

Kui pühaliku töotuse annab ametisse nimetatud Vabariigi Valitsus terves koosseisus, siis teatatakse töotuse andmisest ametist lahkuvale Peaministrile, kes kirjutab alla juuresolijana pühalikule töotusele, kui ta viibib töotuse andmise juures.

Kui pühaliku töotuse annab ametisse nimetatud Vabariigi Valitsuse üksik liige, siis toimub töotuse andmine Peaministri juuresolekul.

Nii kogu Vabariigi Valitsuse kui ka Vabariigi Valitsuse üksiku liikme pühaliku töotuse andmise juures viibib Riigisekretär.

§ 5. Vabariigi Valitsus vabaneb ametist uue Vabariigi Valitsuse ametisse astumisega.

Vabariigi Valitsuse üksik liige vabaneb ametist Vabariigi Presidendi käskkirja andmisega. Vabariigi Valitsuse üksiku lahkunud liikme asemele astub ametisse astunud uus Vabariigi Valitsuse liige.

Kui Vabariigi Valitsuse üksiku liikme vabastamisega pole ühtlasi tema asemele ametisse astunud uus Vabariigi Valitsuse liige, siis paneb Vabariigi President Peaministri ettepanekul lahkunud Vabariigi Valitsuse liikme ülesanded mõnele teisele Vabariigi Valitsuse liikmele, kes astub kohe lahkunud Vabariigi Valitsuse liikme kohustesse. Samuti paneb Vabariigi President Peaministri ettepanekul vastava ministri ülesanded mõnele teisele ministrile, kui ministri koht on vaba või kui minister ei saa oma ülesandeid täita haiguse või muude takistuste tõttu.

Minister, kes täidab mõne teise ministri ülesandeid, kirjutab alla oma ametinimetusega teise ministri kohustetäitjana.

§ 6. Ametisse astunud Vabariigi Valitsuse koosseisust kui ka muudatustest Vabariigi Valitsuse koosseisus teatatakse Riigivolikogu ja Riiginõukogu juhatustele ja sellest kuulutatakse Riigi Teatajas.

Samuti teatatakse Riigivolikogu ja Riiginõukogu juhatustele ning kuulutatakse Riigi Teatajas ministri astumisest mõne teise ministri kohustesse ja sellest lahkumisest ning asjaomase ministri oma ülesannete täitmisele asumisest.

§ 7. Peaminister määrab Vabariigi Valitsuse koosoleku aja ja päevakorra. Vabariigi Valitsuse koosoleku aeg, päevakord ja Vabariigi Valitsuse koosolekul arutusele tulevad ministrite ettepanekud tehakse aegsasti teatavaks Vabariigi Presidendile. Samuti teatatakse need kõigile Vabariigi Valitsuse liikmeile ning ametiisikuile, kel on õigus osa võtta Vabariigi Valitsuse koosolekuist.

§ 8. Vabariigi Valitsuse poolt esitatud Vabariigi Presidendi otsuste kavad esitatakse Vabariigi Presidendile Peaministri ja asjaomase ministri kaasallkirjadega ja vastaval korral ka Sõjavägede Ülemjuhataja või Sõjavägede Juhataja allkirjaga. Oma sisult mõne ministeeriumi tegevusalasse mittekuuluvais asjus esitatakse otsuste kavad ainult Peaministri kaasallkirjaga. Otsuste kavad esitatakse Peaministri ja Riigisekretäri poolt allkirjutatud kaaskirjaga, millele lisandatud Vabariigi Valitsuse otsuse ärakiri.

§ 9. Põhiseaduse kohaselt Vabariigi Presidendi teadmisel tehtavad Vabariigi Valitsuse otsused ja ettepanekud võetakse täitmisele ainult siis, kui Vabariigi Valitsusele on teatatud nende teatavaks võtmisest Vabariigi Presidendi poolt.

§ 10. Vabariigi Valitsuse istung on otsusevõimeline, kui sellest võtab osa peale Peaministri või ta asetäitja vähemalt kolm ministrit.

Peale ametiisikute, kellel Põhiseaduse järgi on õigus osa võtta Vabariigi Valitsuse istungeist sõnaõigusega, võidakse Peaministri korraldusel kutsuda Vabariigi Valitsuse istungeile ka muid ametiisikuid.

§ 11. Vabariigi Valitsuse istungid protokollitakse. Protokollile märgitakse protokollile järjekorranumber, istungi alguse ja lõpu aeg, istungi koht, istungist osavõtjad ja istungile kutsutud ametiisikud. Protokollile kirjutavad alla istungi juhataja ja Riigisekretär. Protokollile lisandatakse Vabariigi Valitsuse otsuse algtekstid.

§ 12. Üksikküsimuste ettevalmistamiseks võib Vabariigi Valitsus moodustada: 1) ministrite komisjone; 2) ministeeriumide-vahelisi komisjone; 3) asjatundjate komisjone.

Ministrite komisjoni määrab Vabariigi Valitsus ministreid, vajaduse korral võimaldades komisjoni tööd osa võtta ametiisikuil, kel on õigus osa võtta Vabariigi Valitsuse koosolekuist sõnaõigusega. Neist komisjonidest võtavad komisjoni liikmed ja komisjoni tööd osavõtjad osa isiklikult. Komisjoni tööd toimuvad selleks määratud algatava ministri juhatusel.

Ministeeriumide-vahelise komisjoni koosseisu määrab Vabariigi Valitsus ministeeriumidest, vajaduse korral võimaldades komisjoni tööd osa võtta ka muudel riigi-keskasutistel. Neist koosolekuist võtavad osa ministrid või muud keskasutiste juhatajad või nende poolt määratud esindajad. Komisjoni tööd toimuvad selleks määratud algatava ministri või tema poolt määratud esindaja juhatusel.

Asjatundjate komisjone moodustab Vabariigi Valitsus tarviduse järgi, määrates nende liikmeiks kas riigiteenistuses või väljaspool riigiteenistust seisvaid isikuid, määrates ühtlasi komisjoni juhataja ning selle ministri, kelle üldisel juhtimisel töötab komisjon ja kellele ta esitab oma töö tulemused.

2. peatükk.

Peaminister.

§ 13. Peaminister esindab Vabariigi Valitsust, juhib ja ühtlustab Vabariigi Valitsuse tegevust, juhatab Vabariigi Valitsuse istungeid, välja arvatud juhud, kui Vabariigi President on Vabariigi Valitsuse istungil, võib pärida aru üksikult ministreilt nende tegevuse kohta ja anda neile juhtnööre nende tegevuse alal ning tutvuda valitsusasutiste tegevusega, teeb ettekandeid ja annab aru Vabariigi Valitsuse tegevusest Vabariigi Presidendile.

§ 14. Kui Peaminister täidab Vabariigi Presidendi ülesandeid, paneb ta Peaministri ülesanded Vabariigi Presidendi ülesannete täitmise ajaks Peaministri asetäitjale. Kui Peaminister on ühteagegu mõne ministeeriumi juht, paneb ta Vabariigi Presidendi ülesannete täitmise ajaks selle ministeeriumi juhtimise mõnele teisele ministrile.

Vabariigi Presidendi ülesandeid täitev Peaminister kirjutab alla „Peaminister Vabariigi Presidendi ülesandis“.

3. peatükk.

Riigikantselei.

§ 15. Vabariigi Valitsuse ja Peaministri asjaajamine toimub Riigikantselei kaudu. Samuti toimub Riigikantselei kaudu asjaajamine neis Vabariigi Presidendi võimkonda kuuluvais asjus, millede otsustamisel on nõutav Peaministri ja asjaomase ministri kaasallkiri.

Riigikantsleis hoitakse alal Vabariigi Presidendi poolt väljakuulutatud seaduste ja muude aktide algtekstid, samuti Vabariigi Presidendi nende otsuste algtekstid, mis kuuluvad kaasallakirjutamisele Peaministri ja asjaomase ministri poolt.

§ 16. Riigisekretär võtab osa Vabariigi Valitsuse koosolekuist ja tal on sõnaõigus oma ametialasse puutuvais küsimustes. Ta korraldab Vabariigi Valitsuse koosolekute protokollide pidamist, otsuste avaldamist ja vastavaile isikuile ja asutistele teatamist.

Riigisekretäri eriülesandeks on riigipitsati hoidmine ja selle tarvitamise protokollimine.

Käesolevas paragrahvis tähendatud Riigisekretäri kirjavahetus ja aktid kannavad ainult Riigisekretäri allkirja. Muis Riigisekretäri võimkonda kuuluvais asjus kohaldatakse ministrite kohta käivaid eeskirju.

§ 17. Riigikantsleil koosneb:

- 1) Sekretariaadist;
- 2) Riigiraamatukogust;
- 3) Riigiarhiivist;
- 4) Riigi Statistika Keskbüroost.

Riigikantsleil juures asuvad Arhiivinõukogu ja Konjunktuurinstituut.

§ 18. Sekretariaadi ülesandeks on toimetada Vabariigi Valitsuse ja Peaministri kantsleilist asjaajamist, eriti kirjavahetust ja arvepidamist.

Riigiraamatukogu, Riigiarhiivi ja Riigi Statistika Keskbüroo, Arhiivinõukogu ja Konjunktuurinstituudi ülesanded on ette nähtud vastavais seadustes.

§ 19. Riigikantsleil koosseisu kuuluvaid asutisi juhivad direktorid, kel on kõik õigused ja kohused, mis vastavate seadustega on ette nähtud ministeeriumide talituste ja osakondade direktorite kohta.

Sekretariaadi direktoril on peale selle õigus Sekretariaadi alal Riigisekretäri poolt määratud ja Peaministri poolt kinnitatud piires otsustada küsimusi ja kirjutada alla Riigisekretäri eest.

§ 20. Vabariigi President nimetab eriõigusel ühe Riigikantsleil koosseisu kuuluva direktori Riigisekretäri alaliseks kohustetäitjaks, kes täidab kõiki Riigisekretäri kohuseid juhtudel, kui Riigisekretär haiguse või muude takistuste tõttu ei saa oma ametikohuseid täita.

Neil juhtudel annab Riigisekretär kohuste täitmise üle aktiga ja võtab takistuste möödumisel ülesannete täitmise üle samas korras. Kui ei ole võimalik saada Riigisekretäri allkirja, astub Riigisekretäri alaline kohustetäitja Riigisekretäri kohustesse Peaministri poolt antud käskkirja alusel.

Riigisekretäri kohustetäitja astumisest Riigisekretäri kohustesse ja Riigisekretäri astumisest oma ametikohustesse kuulutatakse Riigi Teatajas.

4. peatükk.

Vabariigi Valitsuse juures olevad asutised.

§ 21. Vabariigi Valitsuse juures asuvad seadustes ettenähtud asutised ja ametikohad.

5. peatükk.
Ministeeriumid.
1. jagu.
Üldeeskirjad.

§ 22. Üksikute valitsemisalade korraldamiseks vastavate erialade järgi asutatakse järgmised ministeeriumid:

- 1) Haridusministeerium;
- 2) Kohtuministeerium;
- 3) Majandusministeerium;
- 4) Põllutöoministeerium;
- 5) Siseministeerium;
- 6) Sotsiaalministeerium;
- 7) Sõjaministeerium;
- 8) Teedeministeerium;
- 9) Välisministeerium.

§ 23. Ministeeriumid jagunevad käesolevas seaduses ettenähtud talitusteks ja osakondadeks.

Peale selle asuvad ministeeriumide juures vastavais seadustes ettenähtud asutised ja ametikohad.

§ 24. Ministeeriumidel, nende talitustel ja osakondadel on tegevusalad, mis on ette nähtud käesolevas seaduses, samuti ka muudes seadustes ning seadlustes ja määrustes. Ministeeriumi talituste ja osakondade alljaotuste tegevusalad määratakse ministri sellekohase korraldusega.

§ 25. Ministriabid, ministeeriumide talituste ja osakondade direktorid ja abidirektorid, samuti Kohtuministeeriumi Kodifikatsiooni-osakonna liikmed nimetab ametisse ja vabastab sellest Vabariigi President ning sellest kuulutatakse Riigi Teatajas.

2. jagu.
Minister.

§ 26. Minister vastava ministeeriumi juhina:

1) juhib ja korraldab kogu tegevust, mis kuulub ministeeriumi tegevusalasse;

2) hoolitseb selle eest, et ministeeriumi tegevusalasse puutuvad seadused, seadlused ja määrused ning muud korraldused leiaksid otstarbekat ja täpset täitmist;

3) otsustab kõik ministeeriumi tegevusalasse kuuluvad küsimused, kui nende otsustamine pole seatud korras pandud alluvaile asutistele või ametnikele;

4) täidab Vabariigi Presidendi, Vabariigi Valitsuse ja Peaministri otsuseid;

5) valvab selle järele, et ministeeriumi talitused ja osakonnad ning ministeeriumi juures asuvad asutised hoolikalt täidaksid kõiki neile pandud ülesandeid, annab juhtnööre ministeeriumi tegevuse kohta ning teostab järelevalvet ministeeriumi ametnikkude otsuste ja tegevuse üle;

6) nimetab ametisse ja vabastab sellest ministeeriumi koosseisu kuuluvaid riigiteenijaid, kes ei kuulu ametisse nimetamisele Vabariigi Presidendi poolt või kelle ametisse nimetamine pole seatud korras pandud alluvaile ametnikele;

7) koostab ministeeriumi iga-aastase kulude ja tulude eelarve ning vajaduse korral lisaeelarve-ettepanekud ning valvab eelarve otstarbekat täitmise järele;

8) esitab seatud korras ettepanekuید oma ametkonna tegevusalasse puutuvais küsimustes Vabariigi Valitsusele;

9) annab seaduses ettenähtud alusel ja ulatuses määrusi;

10) esitab ministeeriumi iga-aastase tegevusaruande.

§ 27. Kui ministri võimkonda kuuluv küsimus puudutab ka teiste ministeeriumide alasid või kui asja otsustamine toimub kokkuleppel teiste ministritega, lepib minister enne asja otsustamist kokku vastavate ministritega. Kokkuleppe mittesaavutamisel esitatakse küsimus Peaministrile ministritele vajalikkude juhtnööride andmiseks ja nende tegevuse ühtlustamiseks.

§ 28. Asjad, mis seatud korras antud ministeeriumi võimkonda ilma otsustavat organit tähendamata, kuuluvad ministri otsustamisele, kuid minister võib oma sellekohase korraldusega panna seesuguste asjade otsustamise vastavale talitusele või osakonnale.

§ 29. Ministrile, kelle juhtimisele ei kuulu mõni ministeerium, võidakse Vabariigi Presidendi otsustega panna eriülesandeid. Nende ministrite tegevusele tulevad vastavalt kohaldamisele käesoleva peatüki eeskirjad.

3. jagu.

Ministriabi.

§ 30. Ministriabi on ministeeriumi juhtimisel ministri lähem kaastööline.

Minister määrab oma korraldusega ministriabi tegevuse üldise ulatuse, tehes selle teatavaks Peaministrile. Ministri võimupiires tehtud otsustele kirjutab ministriabi alla „ministri eest ministriabi“. Need otsused on võrdsed ministri otsustega.

Ministriabile ei või anda õigust alla kirjutada ministri eest üldkohuslikkudele määrustele ja ettekannetele Vabariigi Presidendile, Vabariigi Valitsusele ning Peaministrile.

§ 31. Vabariigi Presidendi otsusega võidakse ministriabile panna mõne talituse, osakonna või ministeeriumi keskasutise juures asuva asutise või ametikoha otsene juhtimine.

§ 32. Ministriabi hoolitseb § 30 määratud ulatuses ministeeriumi tegevuse ja asjaajamise korralikkuse eest. Tal on õigus sel alal juhtnööre anda ministeeriumi talituste ja osakondade direktoreile ja muude asutiste ja ametikohtade juhtidele ning pärida neilt seletusi.

4. jagu.

Ministeeriumi talitused ja osakonnad.

§ 33. Talitust või osakonda juhib talituse või osakonna direktor.

§ 34. Talituse või osakonna direktor:

1) otsustab asjad, mis seatud korras antud talituse või osakonna või selle direktori otsustada, niivõrd kui talituse või osakonna võimkonda kuuluvad asjad pole antud otsustamiseks alljaotuste juhatajaile või muile ametnikele;

2) esineb ministrile ettekannetega talituse või osakonna tegevusse puutuvais asjus;

3) annab juhtnööre ja teeb korraldusi alluvaile asutistele ja ametnikele, määrab niivõrd, kui see pole korraldatud teisiti, nende ülesanded ja valvab selle järele, et nad täpselt täidaksid neile pandud ülesandeid;

4) nimetab ametisse ja vabastab ametist talituse või osakonna koosseisu kuuluvad riigiteenijad alates XX palgaastmest, kuivõrd see pole korraldatud

teisiti, ning võtab teenistusse ja vabastab sellest krediitide piires ajutisi tööjõude;

5) annab aru ning informeerib talituse või osakonna tegevusest ministrit viimase poolt antud juhtnõõride ja korralduste kohaselt.

§ 35. Direktorile alluvad kõik talituse või osakonna koosseisu kuuluvad ametnikud ja teenijad.

§ 36. Abidirektor on direktori lähem kaastööline ja tema alaline asetäitja.

Abidirektor juhib direktori õigustega alasid, mis direktori ettepanekul ministri sellekohasel korraldusel antud tema juhtimisele.

Talitustes või osakondades, kus pole ametisse määratud abidirektorit, määrab minister ühe ametniku direktori alaliseks asetäitjaks.

§ 37. Talituste või osakondade alljaotuste juhatajad tegutsevad direktori järelevalvel ning teevad ettekandeid omal alal direktorile asjus, mis seadud korras pole antud alljaotuse juhataja enda otsustada.

Alljaotuse juhatajale alluvad alljaotuse koosseisu kuuluvad ametnikud ja teenijad.

Ministri sellekohasel korraldusel võivad alljaotuste juhatajad omal alal teha ministri otsustamisele kuuluvais küsimustes ettekandeid otse ministrile, informeerides neist direktorit viimase poolt antud juhtnõõride kohaselt.

5. jagu.

Asjade otsustamine.

§ 38. Ministri poolt allakirjutatavaile ettekandeile ja muule kirjavahe- tusele ning aktidele kirjutab alla, niivõrd kui see ei järeldu teisiti käesolevast seadusest, sõltuvalt sellest, millise ministeeriumi talituse või osakonna võim- konda asi kuulub, ka ministeeriumi vastava talituse või osakonna direktor, mõni teine selleks volitatud ametnik, või ministriabi, viimane juhul, kui asi kuulub ministriabi ettevalmistamisele. Ettekandeile, kirjavahetusele ning aktidele, mis kuuluvad ministrile ettekandmisele otseselt alljaotuste juhatajate poolt, annab allkirja vastava alljaotuse juhataja.

Elmises lõikes tähendatud allkirju ei vaja järgmised ministri poolt alla- kirjutatavad ettekanded, kirjavahetus ja aktid:

1) seletuskirjad seaduste, dekreedina antavate seaduste, seadluste, riigi tulude ja kulude eelarve eelnõu ega Riigikogule esitatavate muude eelnõude ja esitiste juurde;

2) seletuskirjad Vabariigi Presidendi otsuste kavade juurde;

3) ministri ettekanded Vabariigi Presidendile ja Peaministrile;

4) ministri käskkirjad, resolutsioonid ja ministeeriumi alal antavad sise- mised korraldused;

5) ministri salajane kirjavahetus.

Direktori poolt allakirjutatavaile ettekandeile ja kirjavahetusele ning aktidele kirjutavad juhtudel, kui asi kuulub vastava alljaotuse või vastavate ametnikkude ettevalmistamisele ja esitamisele, alla ka alljaotuse juhatajad või vastavad ametnikud.

Käesoleva paragrahvi eeskirjad ei ole kohuslikud läbikäimisel välisriikide esindustega ja asutistega.

§ 39. Kõik ministeeriumidesse, nende talitustesse või osakondadesse, ministeeriumi juurde kuuluvaisse muudesse asutistesse ning vastavaile amet- nikele sissetulnud asjad otsustatakse ja täidetakse või kantakse vastavale üle- musele ettevalmistatult otsustamiseks ette võimalikult kiiresti.

Kui asja otsustamisele või täitmisele pole ette nähtud muud tähtaega ega korda või kui asja otsustamine või täitmine asja iseloomult ei vaja pikemaajalist ettevalmistust, peab asja otsustamine või täitmine toimuma hiljemalt ühe kuu jooksul arvates asja sissetulemise päevast.

Kiire iseloomuga asjad valmistatakse otsustamiseks ette ja otsustatakse või täidetakse esimeses järjekorras, ja nõnda, et otsus valmib hiljemalt seitsme päeva jooksul, kui asi oma iseloomult ei nõua kiiremat otsustamist.

§ 40. Vastav minister määrab nende asjade liigid, millede toimetamine peab teostuma salajaselt.

Peale eelnimetatute oleneb üksikute asjade salajaseks tunnustamine sellest ülemast, kelle otsustamisele asi kuulub.

Salajasteks tunnustatud asjade lahendamine ja korraldamine toimub salajaselt kõigis ametiasutistes senini, kuni asja salajaseks tunnustanud ülem või temast kõrgem ülem on tunnustanud asja mittesalajaseks.

Salajaseks tunnustamise kui ka selle kohta, et asi pole enam salajane, peab asjal leiduma sellekohane märg.

Andmete andmine salajaseks tunnustatud asjades võib toimuda ainult vastava ministri loal või kui asi tunnustatud salajaseks mõne muu ülema poolt, siis viimase või temast kõrgema ülema loal.

§ 41. Minister määrab ministeeriumi koosseisu kuuluva ametniku, kes peab isiklikult ministeeriumi salajase kirjavahetuse registrit ning kelle isiklikul hoolel on salajase kirjavahetuse täitmine ja salajase kirjavahetuse arhiivi hoidmine. Ministri või ministriabile aadressitud salajane kirjavahetus kantakse ette vastavalt ministri või ministriabile isiklikuks avamiseks.

Talitusele või osakonnale aadressitud salajase kirjavahetuse suhtes täidab eelmises lõikes väljendatud ülesandeid talituse või osakonna direktor või ministri määramisel abidirektor või mõni muu ametnik.

§ 42. Vabariigi Valitsus annab lähemad juhtnöörid asjaajamise kohta riigiasutistes, samuti riigiasutiste läbikäimise kohta omavahel ja muude asutiste ning isikutega.

6. jagu.

Vastutavus.

§ 43. Minister, ministriabi, talituste ja osakondade direktorid ning muude allüksuste juhatajad, osakondade alljaotuste juhatajad ning muud ametnikud vastutavad kõigi nende poolt tehtud otsuste ja korralduste eest.

Allkirja andnud ametnikud ja muud asja ülemusele otsustamiseks esitajad kannavad vastutust ettekande täielikkuse ja tõelikkuse eest.

§ 44. Kui alluv, kellele kuulub ülema otsuse või korralduse täitmine, leiab otsuse või korralduse olevat seadusvastase, kannab ta sellest ülemale kirjalikult ette. Jääb ülem oma otsuse või korralduse juurde, teeb ta kirjaliku korralduse otsuse või korralduse täitmisele pööramise kohta, millisel juhul see täidetakse ülema vastutusel.

Kui otsuses või korralduses on ette kirjutatud midagi lausa kuritegelikku, on alluv kohustatud sellest viivitamata kirjalikult ette kandma otsuse või korralduse teinud ülemusele ning temast kõrgemale ülemusele motiveeritud ettekandega ning teatama, et ta otsust või korraldust täita ei saa.

§ 45. Paragrahvi 44 eeskirjad tulevad vastavalt kohaldamisele ka allkirja andmisel, kusjuures allkirja andmisest võib keelduda ainult § 44 teises lõikes ettenähtud juhtudel.

8. jagu.

Ministeeriumide ülesanded ja nende jaotus.

1. jaotis.

Haridusministeerium.

§ 46. Haridusministeeriumi ülesandeks on: rahvahariduse, kutseoskuse ja noorsoo kasvatuse juhtimine, edendamine ja järelevalve; õppejõudude ettevalmistamine; teaduse, kunsti, kirjanduse ja kehakultuuri edendamine.

§ 47. Haridusministeerium koosneb:

- 1) Kooliosakonnast;
- 2) Kutseoskuse Osakonnast;
- 3) Noorsoo ja Vabahariduse Osakonnast;
- 4) Teaduse ja Kunsti Osakonnast;
- 5) Üldosakonnast.

§ 48. Kooliosakonna ülesandeks on: üldhariduse edendamine ja korraldamine; alluvate riigikoolide valitsemine; koduse lastekasvatuse edendamine; õppe- ja kasvatusasutiste ja omavalitsuste haridusliku tegevuse järelevalve.

§ 49. Kutseoskuse Osakonna ülesandeks on: kutsehariduse edendamine ja korraldamine; alluvate riigikutsekoolide valitsemine; kutseoskuse korraldamine; kodukäsitöö edendamine; alluvate õppeasutiste järelevalve.

§ 50. Noorsoo ja Vabahariduse Osakonna ülesandeks on: noorsoo kasvatuse ja isetegevuse edendamine; vabaharidustöö arendamine ja koordineerimine; raamatukogude ja rahvamajade korraldamine.

§ 51. Teaduse ja Kunsti Osakonna ülesandeks on: kõrgema hariduse, teaduse, kunsti ja kirjanduse edendamine; teadus- ja kunstiasutiste, muuseumide ja muinsusasjanduse üldkorraldamine; Eesti Kultuurkapitali valitsemine.

§ 52. Üldosakonna ülesandeks on: ministeeriumi kirjavahetuse toimetamine ja korraldamine; arvepidamine ja varade arvestamine; ministeeriumi majapidamise korraldamine; eelarve-ettepanekute ja eelarve täitmise aruande ettepanekute ettevalmistamine ning eelarvega ühenduses olevate muude asjade toimetamine ja korraldamine; ministeeriumi koosseisu kuuluvate riigiteenijate teenistuskirjade pidamine; ministeeriumi arhiivi korraldamine; juriidiline nõuanne ning kohtuasjade ajamine; ministri korraldusel seaduste ja määruste eelnõukavade ning muude eelnõukavade koostamine ning ministeeriumi üldise-loomuga asjade toimetamine.

2. jaotis.

Kohtuministeerium.

§ 53. Kohtuministeeriumi ülesandeks on: kohtuasutiste valitsemisala korraldamine; kohtute toimetuste ja asjaajamise järelevaatusega ühenduses olevate asjade korraldamine; prokuratuuri tegevuse juhtimisega ja järelevalvega ühenduses olevate asjade korraldamine; vangistusasutiste valitsemine; Vabariigi Valitsuse või ministrite poolt seisukoha võtmiseks antud juriidiliste küsimuste selgitamine; seaduste, dekreedina antavate seaduste, seadluste ja määruste kavade läbivaatamine; kodifitseerimistööd.

Kõik seaduste, dekreedina antavate seaduste, seadluste ja Vabariigi Presidendi ning Vabariigi Valitsuse määruste eelnõud esitatakse algatava ministri poolt Kohtuministeeriumi kaudu. Nende läbivaatamine Kohtumi-

nisteeriumis ning vajalikkude paranduste teatavaks tegemine toimub Vabariigi Presidendi poolt antud korra kohaselt.

§ 54. Kohtuministeerium koosneb:

- 1) Kodifikatsiooni-osakonnast;
- 2) Vangimajade Talitusest;
- 3) Üldosakonnast.

§ 55. Kodifikatsiooni-osakonna ülesandeks on: Vabariigi Valitsuse poolt Riigikogule esitatavate seaduseelnõude, Vabariigi Presidendi poolt dekreedina antavate seaduste eelnõude, samuti seaduste ja Vabariigi Presidendi, Vabariigi Valitsuse ja ministrite määruste kavade juriidiline, seadustehniline ja keeleline läbivaatamine; Riigi Teatajas avaldamiseks määratud valitsusasutiste aktide läbivaatamine nende seaduspärasuse kontrolli otstarbel; kodifitseerimistööd; juriidiliste küsimuste selgitamine, mis Vabariigi Valitsuse või üksikute ministrite poolt saadetakse Kohtuministrile seisukoha võtmiseks.

Kodifikatsiooni-osakonna moodustavad Kohtuministri abi osakonna juhina ja Kodifikatsiooni-osakonna liikmed (ministeeriumi nõunikud).

§ 56. Vangimajade Talituse ülesandeks on: vangistusasutiste korraldamine ja valitsemine ning kinnipidamiskaristuste täideviimine.

§ 57. Üldosakonna ülesandeks on: ministeeriumi kirjavahetuse toimetamine ja korraldamine; arvepidamine ja varade arvestamine, ministeeriumi majapidamise korraldamine; eelarve-ettepanekute ja eelarve täitmise aruande ettepanekute ettevalmistamine ning eelarvega ühenduses olevate muude asjade toimetamine ja korraldamine; ministeeriumi koosseisu kuuluvate riigiteenijate teenistuskirjade pidamine; ministeeriumi arhiivi korraldamine; ministri korraldusel muude asjade toimetamine.

3. jaotis.

Majandusministeerium.

§ 58. Majandusministeeriumi ülesandeks on: rahandus- ja krediidi-asjanduse, samuti riigimajapidamise korraldamine ja üldjuhtimine; kaubanduse, tööstuse, kindlustusasjanduse ja laevanduse korraldamine ning järelevalve.

§ 59. Majandusministeerium koosneb:

- 1) Kaubandusosakonnast;
- 2) Maksude Talitusest;
- 3) Rahandusosakonnast;
- 4) Tööstusosakonnast;
- 5) Üldosakonnast.

Majandusministeeriumi juures asuvad: Krediidi- ja Kindlustusasutiste Inspektuur, Maksupeakomitee, Tollipeakomitee, Jõukomitee, Loodusvarade Instituut, Geoloogiline Komitee ja Patendi Peakomitee.

§ 60. Kaubandusosakonna ülesandeks on: kaubanduse korraldamine; kaalude, mõõtude, vihtide ja kallismetallide proovimine ja tembeldamine.

§ 61. Maksude Talituse ülesandeks on: otsemaksudega ja lõivudega maksustamise ning aktsiisi- ja tollimaksustamise teostamine ning Maksude Talituse korraldusse antud muude maksude ja tasurahade sissenõudmise korraldamine ja järelevalve; monopolide valitsemine.

§ 62. Rahandusosakonna ülesandeks on: riigieelarve-eelnõu koostamine; riigieelarve täitmise korraldamine; riigilaenude asjaajamine; riigivarade arvestamine; riigi kulude ja tulude arvepidamine.

§ 63. Tööstusosakonna ülesandeks on: tööstuse korraldamine ja järelevalve; mineraalvarade uurimise ja kasutamise korraldamine ning järelevalve; leiutiste ja kaubamärkide kaitse.

§ 64. Üldosakonna ülesandeks on: ministeeriumi kirjavahetuse toimetamine ja korraldamine; arvepidamine ja varade arvestamine; ministeeriumi majapidamise korraldamine; eelarve-ettepanekute ja eelarve täitmise aruande ettepanekute ettevalmistamine ning eelarvega ühenduses olevate muude asjade toimetamine ja korraldamine; ministeeriumi koosseisu kuuluvate riigiteenijate teenistuskirjade pidamine; ministeeriumi arhiivi korraldamine; juriidiline nõuanne ning kohtuasjade ajamine; ministri korraldusel seaduste ja määruste eelnõukavade ning muude eelnõukavade koostamine ja ministeeriumi üldiseloomuga asjade toimetamine.

4. jaotis.

Põllutööministeerium.

§ 65. Põllutööministeeriumi ülesandeks on: põllu- ja metsamajanduse, kalanduse ning loomatervishoiu korraldamine; riigi maade ja metsade valitsemine.

§ 66. Põllutööministeerium koosneb:

- 1) Katastri ja Maakorralduse Osakonnast;
- 2) Põllumajandusosakonnast;
- 3) Riigimetsade Talitusest;
- 4) Varade ja Arveosakonnast;
- 5) Veterinaartalitusest;
- 6) Üldosakonnast.

§ 67. Katastri ja Maakorralduse Osakonna ülesandeks on: katastri ja maamõõdu-, maakorraldus-, maaparandus- ning asundustööde korraldamine ja teostamine.

§ 68. Põllumajandusosakonna ülesandeks on: põllumajanduse ja kalanduse edendamine ning neil aladel katse- ja uurimistegevuse korraldamine; hobusekasvatuse juhtimine ja taimekaitse korraldamine; põllumajandussaaduste töötlemise ja turustamise arendamine; põllumajandustarvete ja -saaduste kvaliteedi kontrolli teostamine, välja arvatud kontroll, mida teostab Veterinaarosakond; riigimõisade majandamise järelevalve teostamine.

§ 69. Riigimetsade Talituse ülesandeks on: riiklikku maatagavarasse kuuluvate maade ja metsade valitsemine; kogukonna- ja erametsade järelevalve; metsanduse ja jahinduse edendamine.

§ 70. Varade ja Arveosakonna ülesandeks on: ministeeriumi eelarve-ettepanekute ettevalmistamine, arvepidamine ja aruandmine; kohapealsete asutiste arvepidamise korraldamine ja järelevalve; ministeeriumi majapidamise korraldamine ja asutiste ning riigiteenijate tarvetega varustamine; eri-ülesandeliste kapitalide asjaajamine.

§ 71. Veterinaartalituse ülesandeks on: loomatervishoiu ja loomaarstliku abi andmise korraldamine ja edendamine; loomataudide vastu võitlemine; tapamajade ala korraldamine; elusloomade, liha ja lihasaaduste sisse- ja väljaveo kontrolli teostamine; järelevalve loomatoorsaadusi töötlevais asutistes.

§ 72. Üldosakonna ülesandeks on: ministeeriumi kirjavahetuse, arhiivi ja raamatukogu korraldamine; ministeeriumi isikliku koosseisu asjade

ajamine; juriidiline nõuanne ning kohtuasjade ajamine; seaduste ja määruste eelnõukavade lõplikul kujul koostamine; ministeeriumi üldiseloomuga asjade toimetamine.

5. jaotis.

Siseministeerium.

§ 73. Siseministeeriumi ülesandeks on: riigi sisemise julgeoleku ja avaliku korra eest hoolitsemine; perekonnaseisu-ala juhtimine ja korraldamine; kirikute ja usuühingute järelevalve; omavalitsuste järelevalve ja korraldamine.

§ 74. Siseministeerium koosneb:

- 1) Omavalitsuste Talitusest;
- 2) Politseitalitusest;
- 3) Üldosakonnast.

Siseministeeriumi juures on Siseministrile alluv ja vastava seaduse alusel tegutsev Piirivalve.

§ 75. Omavalitsuste Talituse ülesandeks on: omavalitsuste, Siseministeeriumile alluvate kutsekodade ja vähemusrahvuste kultuuromavalitsuste korraldamine, juhtimine ja järelevalve.

§ 76. Politseitalituse ülesandeks on: riigi sisemise julgeoleku ja avaliku korra kaitse; välis-, kriminaal- ja poliitilise politsei korraldamine ja juhtimine; tuletõrje ja kodanliku õhukaitse korraldamine ja juhtimine; trükitoodete, koosolekute ja avalikkude ettekannete järelevalve; loterii- ja korjanduste ala korraldamine; üle riigipiiride liiklemise korraldamine; välismaalastesse puutuv politsei ala.

§ 77. Üldosakonna ülesandeks on: ministeeriumi kirjavahetuse toimetamine ja korraldamine; arvepidamine ja varade arvestamine; ministeeriumi majapidamise korraldamine; eelarve-ettepanekute ja eelarve täitmise aruande ettepanekute ettevalmistamine ning eelarvega ühenduses olevate muude asjade toimetamine ja korraldamine; ministeeriumi koosseisu kuuluvate riigiteenijate teenistuskirjade pidamine; ministeeriumi arhiivi korraldamine; ministri korraldusel ministeeriumi üldiseloomuga asjade toimetamine; kodakondsuse asjade lahendamine, nimede muutmise ja andmise ala ning perekonnaseisu registreerimise korraldamine; kirikute ja usuühingute järelevalve; ühingute ja sihtasutuste registreerimine.

6. jaotis.

Sotsiaalministeerium.

§ 78. Sotsiaalministeeriumi ülesandeks on: rahva füüsilise ja vaimse tervise ja elujõu hoidmise ja kasvatamise ning sotsiaalse heaolu eest hoolitsemine; tervishoiu ja hoolekande korraldamine ja juhtimine; pensionide ala korraldamine; töökaitse- ja sotsiaalkindlustusala juhtimine; looduskaitse, suvitiskohtade ja turismiasjanduse üldine korraldamine ja riigiparkide valitsemine.

§ 79. Sotsiaalministeerium koosneb:

- 1) Farmaatsiaosakonnast;
- 2) Tervishoiu ja Hoolekande Talitusest;
- 3) Töökaitse ja Sotsiaalkindlustuse Osakonnast;
- 4) Üldosakonnast.

Peale selle asub Sotsiaalministeeriumi juures osakonna õigustega ja ülesannetega Loodushoiu- ja Turismi-instituut.

§ 80. Farmaatsiaosakonna ülesandeks on: apteegi- ja rohuasjanduse ala juhtimine ja korraldamine ning järelevalve neil aladel, välja arvatud sõjaväe apteegi- ja rohuasjandus; kodumaa ravitaimede tootmise ja kasutamise korraldamine ja edendamine; valve apteekide, rohuladude, ravimivalmistusasutiste, farmatseutiliste ja kosmeetiliste laboratooriumide, kosmeetikatarvete-, rohu- ja värvikaupluste ja mineraalvee-tehaste ülevalve ning järelevalve farmatseutilise personaali kutsetegevuse alal.

§ 81. Tervishoiu ja Hoolekande Talituse ülesandeks on: rahvatervishoiu, arstliku ja raviasjanduse ala juhtimine ning järelevalve teostamine, välja arvatud sõjaväetervishoid; emade- ja lastekaitse edendamine ja juhtimine; rahva üldise heaolu eest hoolitsemine ja abinõude otsimine rahva juurdekasvu edendamiseks; tervishoiulise selgitustöö korraldamine ja juhtimine ning seltskonna organiseerimine ja seltskondlike organisatsioonide tegevuse kooskõlastamine rahvatervishoiu, eriti emade- ja lastekaitsetöök; hoolekande- ja pensioniala korraldamine ja juhtimine ning järelevalve teostamine neil aladel; riiklike tervishoiu- ja hoolekandeesutiste valitsemine.

§ 82. Töökaitse ja Sotsiaalkindlustuse Osakonna ülesandeks on: töökaitse korraldamine; tööliste ja tööandjate vaheliste vahekordade selgitamine ja sel alal tekkivate küsimuste lahendamine; töötasusse puutuvate küsimuste lahendamine; sotsiaalkindlustusküsimuste lahendamine; tööturu korraldamine ja tööbörside järelevalve.

§ 83. Üldosakonna ülesandeks on: ministeeriumi kirjavahetuse toimetamine ja korraldamine; arvepidamine ja varade arvestamine; ministeeriumi majapidamise korraldamine; eelarve-ettepanekute ja eelarve täitmise aruande ettepanekute ettevalmistamine ning eelarvega ühenduses olevate muude asjade toimetamine ja korraldamine; ministeeriumi koosseisu kuuluvate riigiteenijate teenistuskirjade pidamine; ministeeriumi arhiivi korraldamine; juriidiline nõuanne ning kohtuasjade ajamine; ministri korraldusel seaduste ja määruste eelnõukavade ning muude eelnõukavade koostamine ning ministeeriumi üldiseloomuga asjade toimetamine.

§ 84. Loodushoiu- ja Turismi-instituudi ülesandeks on: looduskaitse korraldamine ja teostamine; järelevalve teostamine avalikkude parkide korraldamise üle; Loodushoiu- ja Turismi-instituudi valitsemisele antud riigiparkide valitsemine ja korraldamine; suvituskohtade korraldamise üldjuhtimine ja igakülgne kaasaaitamine suvituskohtade väljaarendamisele ning nende tegevuse üle järelevalve teostamine; sise- ja väliturismi juhtimine ja korraldamine ning sel alal järelevalve teostamine.

7. jaotis.

Sõjaministeerium.

§ 85. Sõjaministeeriumi ülesanded, organisatsioon, alljaotused ja nende ülesanded on ette nähtud vastavais seadustes ja seadlustes.

8. jaotis.

Teedeministeerium.

§ 86. Teedeministeeriumi ülesandeks on: raudteede, maanteede, vee- teede ja õhuteede ala ning ehitusasjanduse korraldamine, juhtimine ja järelevalve; riigiehitiste püstitamine ja avalikkude tööde korraldamine.

§ 87. Teedeministeerium koosneb:

- 1) Ehitusosakonnast;
- 2) Maanteede Talitusest;

- 3) Posti-, Telegraafi- ja Telefonitalitusest;
- 4) Raudteede Talitusest;
- 5) Veeteede Talitusest;
- 6) Õhusõiduosakonnast;
- 7) Üldosakonnast.

Peale selle asuvad Teedeministeeriumi juures Tariifinõukogu, Liikluskomitee ja Liiklusnõukogu.

§ 88. Ehitusosakonna ülesandeks on: ehitusajanduse korraldamine ja juhtimine; riigiehitiste püstitamise korraldamine ja järelevalve; avalikkude tööde korraldamine ja järelevalve; avalikkude ja tööstusehitiste püstitamise järelevalve ja inspeksioon; asulaehituse ning erachitustegevuse järelevalve; ehitustegevuse ratsionaliseerimine.

§ 89. Maanteede Talituse ülesandeks on: maanteede ja sildade ehitamine, nende korrashoid ja järelevalve; jõuvankrite ala ja autobuseliinide korraldamine ja järelevalve.

§ 90. Posti-, Telegraafi- ja Telefonitalituse ülesandeks on: riigi üldtarvitusliku sidevõrgu korraldamine, arendamine ja juhtimine posti, telegraafi, telefoni ja raadio alal; eratarvituslike sideseadmete kontrollimine ja järelevalve.

§ 91. Raudteede Talituse ülesandeks on: riigiraudteede ekspluateerimine ja valitsemine; eraharuteede revideerimine ja nende tegevuse järelevalve; uute riigiraudteede projekteerimine ja nende ehitamise korraldamine.

§ 92. Veeteede Talituse ülesandeks on: laevade liiklemise korraldamine Eesti mere- ja sisevetes; uute sadamate projektide ja veeteede korralduskavade koostamine ning teostamine; Eesti kaubalaevanduse arendamine ja riikliku kaubalaevastiku tegevuse juhtimine.

§ 93. Õhusõiduosakonna ülesandeks on: õhusõidu arendamine, korraldamine ja juhtimine; õhusõiduehitiste ja õhusõidu julgeolekuseadete projekteerimine ja ehitamine; õhusõidukite ehitamine ja õhuliikluse järelevalve.

§ 94. Üldosakonna ülesandeks on: ministeeriumi isikliku koosseisu, majanduse ja asjaajamise korraldamine; arvepidamine ja varade arvestamine; ministeeriumi kinnisvarade korraldamine; eelarve-ettepanekute ja eelarve täitmise aruande ettepanekute ettevalmistamine ning eelarvega ühenduses olevate muude asjade toimetamine ja korraldamine; Tariifinõukogu, Liikluskomitee ja Liiklusnõukogu asjade korraldamine; juriidiliste küsimuste lahendamine ja kohtuasjade ajamine; ministeeriumi arhiivi korraldamine; ministri korraldusel seaduste ja määruste eelnõukavade ning muude eelnõukavade koostamine ja ministeeriumi üldiseloomuga asjade toimetamine.

9. jaotis.

Välisministeerium.

§ 95. Välisministeeriumi ülesandeks on: korraldada Vabariigi suhteid välisriikidega ja kaitsta Vabariigi ja tema kodanikkude huvisid välismail.

§ 96. Välisministeerium koosneb:

- 1) Administratiiv-juriidilisest Osakonnast;
- 2) Politilisest Osakonnast;
- 3) Protokolliosakonnast;
- 4) Väliskaubanduse Osakonnast.

Peale selle kuuluvad Välisministeeriumi koosseisu välisesindused, mis jagunevad saatkondadeks, alalisteks esindusteks, peakonsulaatideks, konsulaatideks, asekonsulaatideks ja konsulaaragentuurideks.

§ 97. Administratiiv-juriidilise Osakonna ülesandeks on: keskasutise ja välisesinduste isikliku koosseisu asjade, majanduse ja asjaajamise korraldamine; juriidiliste küsimuste lahendamine ja läbikäimine välisriikidega kohtuasjades; konsulaartegevuse juhtimine ja järelevalve; eelarve-ettepanekute koostamine; ministeeriumi valdamisel olevate riigivarade valitsemine; arvepidamine.

§ 98. Politilise Osakonna ülesandeks on: politiliste suhete korraldamine välisriikidega; läbikäimine rahvusvaheliste organisatsioonidega; informatsioon välisriikidest ja välisriikidesse; välispolitiliste sihtide selgitamine ja sellekohase ametliku informatsiooni andmine.

§ 99. Protokolliosakonna ülesandeks on: välisriikide saadikute esitlemine Vabariigi Presidendile; välisriikide esindajate õiguste ja eesõiguste rakendamise küsimused; Vabariigi Presidendi poolt välisriikidega peetava kirjavahetuse ettevalmistamine; välismaa au- ja teenetemärkide annetamise küsimused Eesti kodanikkudele ja välisriikide kodanikkudele Eesti au- ja teenetemärkide annetamise ettevalmistamine; rahvusvahelise ja riikliku iseloomuga tseremoniaalide ettevalmistamine ja korraldamine; välisesindajate agremendiga seoses olevad küsimused.

Protokolli osakonda juhib protokollitöökohale.

§ 100. Väliskaubanduse Osakonna ülesandeks on: majanduslike suhete korraldamine välisriikidega, väliskaubanduse arendamine, majanduslik informatsioon välisriikidest ja välisriikidesse.

§ 101. Saatkondade ja alaliste esinduste ülesandeks on: esindada Vabariiki; täita politilisi ja majanduslikke ülesandeid ja anda diplomaatilist kaitset Eesti kodanikkudele. Konsulaaresinduste ülesandeks on: Vabariigi huvide kaitsmine; Eesti kaubanduse ja laevanduse soodustamine ja arendamine ning tarviliku nõu ja abi andmine Eesti kodanikkudele välismaal.

II.

Kõigis kehtivates seadustes, seadlustes, määrustes ja muudes eeskirjades tuleb riigipea ametinimetusega „Riigivanem“ lugeda asendatuks ametinimetusega „Vabariigi President“. Samuti tuleb lugeda kõigi muude asutiste ja ametikohtade nimetused asendatuks Põhiseaduses esinevate ametinimetustega.

Alates Vabariigi Presidendi ametisse astumisest tuleb seadustes, seadlustes, määrustes ja muudes eeskirjades leiduv riigipea ametinimetusega „Riigihoidja“ lugeda asendatuks ametinimetusega „Vabariigi President“.

III.

Riigiteenistuse seaduse § 6¹ (RT 1936, 31, 208 I) muudetakse ning pannakse kehtima järgmises redaktsioonis:

§ 6¹. Riigiteenijad esimeses kuues palgaastmes nimetab ametisse ja vabastab ametist Vabariigi President. Samuti nimetab Vabariigi President ametisse need riigiteenijad, kelle kohta see on ette nähtud vastavais seadustes, ja Siseministeeriumis politseiprefektid ja politsei-inspektoriidid.

Kõik teised riigiteenijad nimetab ametisse ja vabastab ametist vastav minister talituse või osakonna direktori või ametkonna juhataja ettepanekul, kui võrd see ülesanne pole pandud talituse või osakonna direktorile või mõnele alluvale ametnikule.

Käesoleva paragrahvi eeskirju ei kohaldata Riigivolikogu, Riiginõukogu ja Riigikontrolli teenistuses seisvaile isikuile ega Vabariigi Presidendi juures olevaile ametkondadele.

IV.

Riigivapi seaduse § 6 (RT 1934, 5, 36 XVI) muudetakse ning pannakse kehtima järgmises redaktsioonis:

§ 6. Vabariigi Presidendi pitsat kujutab sõõri, mille läbimõõt on viis sentimeetrit, sõõri keskel suure riigivapi kujutis, sõõri ülemist äärt mööda sõnad „Vabariigi President“.

Riigikogu, Riigivolikogu, Riiginõukogu, Sõjavägede Ülemjuhataja, Peaministri, Vabariigi Valitsuse, Riigikohtu, Õiguskantsleri, Sõjavägede Juhataja, Riigikantselei, Riigikontrolli, Vabariigi Presidendi Kantselei ja ministriumide pitsatid kujutavad sõõri, mille läbimõõt on viis sentimeetrit, sõõri keskel väikese riigivapi kujutis, sõõri ülemist äärt mööda vastava asutise nimetus.

V.

Riikliku propaganda talituse seaduse (RT 1935, 79, 673) § 6 muudetakse ning pannakse kehtima järgmises redaktsioonis:

§ 6. Propagandajahi eriliseks ülesandeks on valitsusele üldinformatsiooni andmine.

VI.

Administratiivmenetluse seaduse (RT 1936, 4, 25) § 4 muudetakse ning pannakse kehtima järgmises redaktsioonis:

§ 4. Juhul, kui ametiasutiste vahel tekib vaidlus alluvuse kohta, otsustab alluvuse järgmine ühine kõrgem võimkondne ametiasutus.

Kui tekib vaidlus asja alluvuse kohta mitme ministriumi asutiste vahel, otsustavad alluvuse nende asutiste kõrgemad ülemad. Vaidluse korral, missugusele ministrile asi allub, otsustab alluvusküsimuse Peaminister.

VII.

Kõigi käesolevas seaduses tähendatud ametikohtade ja ministriumide allaotuste ning ametiisikute nimetused tuleb kõigis kehtivais seadustes, seadlustes ja määrustes ning muudes eeskirjades lugeda asendatuiks käesolevas seaduses tähendatud nimetustega. Samuti tuleb nimetus „Piirivalve valitsus“ lugeda asendatuks nimetusega „Piirivalve Talitus“.

Ministriumide kantselei asemel tuleb lugeda ministriumide üldosakond ja kantselei direktori või vastavalt Peasekretäri asemel üldosakonna direktor; Sotsiaalministriumide Farmaatsia Inspektuuri ja Teedeministriumide Lennuasjanduse Inspektuuri asemel vastavalt Farmaatsiaosakond ja Õhusõiduosakond; Haridusministriumide Noorsoo Osakonna asemel Noorsoo ja Vabaharidustöö Osakond ja noortejuhataja asemel Noorsoo ja Vabaharidustöö Osakonna direktor; farmaatsia inspektori asemel Farmaatsiaosakonna direktor ja lennuasjanduse inspektori asemel Õhusõiduosakonna direktor.

VIII.

Käesolev seadus jõustub Riigivolikogu ja Riiginõukogu esimese koosseisu kokkukutsumise päeval. Tema jõustumisega kaotavad kehtivuse:

1) Valitsemise korraldamise seadus (RT 1934, 5, 36 I; 1934, 36, 316 I, II; 1934, 96, 767 I, II; 1936, 22, 150 I, II, III, IV; 1936, 56, 484 I; 1937, 90, 737 I, II; 1938, 11, 90 I).

2) Noorsoo organiseerimise seaduse § 7 (SK VI 1938, 2, 17).

Tallinnas, 8. aprillil 1938.

K. Päts
Riigihoidja.

Joh. Müller
Kohtuminister.

333. Clearing-arvete korraldamise seaduse täiendamise seadus.

Antud Riigihoidja poolt dekreedina 8. aprillil 1938.

Clearing-arvete korraldamise seadust (RT 1935, 84, 708) täiendatakse järgmiselt:

§ 7. Clearing-arvete kiiremaks korraldamiseks on Majandusministeeriumil Vabariigi Valitsuse loal õigus Majandusministeeriumi võlakohustuste vastu osta riigile või riiklikkudele fondidele ning erikapitalidele Eesti Pangas clearing-arvetel seisvaid välisvaluuta summasid kuni 5 miljoni krooni ulatuses. Võlakohustuste vormi kinnitab Vabariigi Valitsus.

§ 8. Väljaantud võlakohustused lunastatakse riigi eelarve krediitide ja vastavate fondide arvel. Intressid, kui neid arvestatakse, tasutakse samas korras.

§ 9. Välisvaluuta summad, mis võlakirjade vastu omandatud riiklikkudele fondidele ning erikapitalidele ja viimaste poolt tasumata — arvestatakse kroonides ja loetakse nende võlaks riigi vastu.

Tallinnas, 8. aprillil 1938.

K. Päts
Riigihoidja.

K. Selter
Majandusminister.

334. Asundusseaduse muutmise ja täiendamise seadus.

Antud Riigihoidja poolt dekreedina 8. aprillil 1938.

I.

Asundusseaduse (RT 1937, 47, 431) § 10, 14, 23, 26, 43 ja 47 muudetakse ja pannakse kehtima järgmises redaktsioonis:

§ 10. Asundusameti ülesandeks on:

- 1) asundamistöõde teostamine riigi ettevõttel;
- 2) asundustegevuse üldine korraldamine;
- 3) maakuivenduse, maa-ülesharimise ning teede ja hoonete ehitustööde teostamine kokkuleppel teiste asutistega maakorralduse, asundamise või maaviljakuse tõstmise otstarbel.

§ 14. Asundusameti kulud kaetakse:

- 1) ameti valitsemisele võetud maade kasutamisest saadavaist tuludest;
- 2) maade ja päraldiste müügi puhul sissemakstavaist summadest;
- 3) Maakapitalist käesoleva seaduse § 15 alusel saadavaist summadest;
- 4) Maakapitalist Maakapitali seaduse § 7 p. 6 alusel saadavaist summadest;
- 5) § 10 p. 3 tähendatud tööde tasudest.

Asundusameti iga eelarveaasta tulude ülejääk arvatakse Maakapitali tuluks.

§ 23. Ematalust uue maakoha rajamiseks, talu elujõuliseks muutmiseks või töolis-rendikohtade asutamiseks võib Maakapitalist anda toetust § 4 ettenähtud kulude katteks, samuti asunduslaenusid maaostuks, hoonete ehitamiseks ja maa-üleharimiseks Maakapitali seaduses ettenähtud tingimustel, kusjuures antavad laenud ühes kinnisvaral varem lasuvate võlgadega ei tohi ületada 90% kinnisvara väärtusest, arvesse võttes ka laenu abil loodud lisaväärtusi.

Samas korras võib anda Maakapitalist majapidamiste asutamiseks laene ja toetusi Riigimaade omanduseks andmise seaduse alusel riigilt omandatud, samuti ka erateel riigi abita omandatud uute maakohtade omanikele.

Uudis- ja soomaadel uute maakohtade asutamiseks võib Eesti Maapank vastava maa-ameti juhataja ettepanekul laenude määramisel anda laenusajaile käesoleva seaduse § 31 ettenähtud soodustusi.

§ 26. Enne asunduskava koostamist lepatakse kokku vastavaid alasid korraldavate riigi- või omavalitsusasutistega teedevõrgu, kooli- ja muude avaliku tähtsusega korralduste asjus.

§ 43. Uute maakohtade ja juurdelõigete omandajaile antakse järgmised maksusoodustused:

- 1) uute maakohtade rajamise ja talude suurendamise otstarbel maaomandamise lepingud, asunduslaenude ja sihtlaenude võlakohustused ja nende kinnistamine vabastatakse tempelmaksust ning kantsleil-, akti- ja kinnistuslõivust; samuti vabastatakse tempelmaksust asujate poolt Asundusametile esitatavad avaldused ja vastused neile;
- 2) uued maakohad vabastatakse kinnisvaramaksudest 1-sel asumisaastal; samal ajal vabastatakse uutele kohtadele asujad ja nende juures elavad perekonnaliikmed kohaliku omavalitsuse maksudest;
- 3) uudismaadele rajatud uued talud, nende pidajad ja viimaste juures elavad perekonnaliikmed vabastatakse p. 2 all tähendatud maksudest 5 aasta jooksul arvates asumise algusest.

§ 47. Käesolev seadus hakkab kehtima 1. jaanuarist 1938.

II.

Sama seadust täiendatakse § 11¹ järgmises redaktsioonis:

§ 11¹. Arveseaduse, Riigi hangete seaduse ja Riigi varade seaduse eeskirju kohaldatakse Asundusameti tegevuse alal niivõrd, kui käesolev seadus ei näe ette erikorda. Nendes seadustes ministeeriumi osakonna direktori võimkonda kuuluvate asjade otsustamisel omab Asundusameti juhataja ministeeriumi osakonna direktori õigusi.

III.

Maaseadust (RT 1919, 79/80, 156; 1927, 1, 3; 1934, 45, 398 IV; 1937, 30, 290 V) täiendatakse paragrahviga 21¹ järgmises redaktsioonis:

§ 21¹. Alates 1. jaanuarist 1938. kohaldatakse käesoleva seaduse § 20 ja 21 eeskirju ainult 1. jaanuaril 1938 tähtajalisel kasutamisel olnud § 15 ettenähtud maakohtadele ja § 22 ettenähtud endistele renditaludele.

IV.

Käesolev seadus jõustub avaldamisega.

Tallinnas, 8. aprillil 1938.

K. Päts
Riigihoidja.

A. Tupits
Põllutöominister.

335. Riikliku Seerumi-instituudi seadus.

Antud Riigihoidja poolt dekreedina 8. aprillil 1938.

I.

§ 1. Põllutööministeeriumi Veterinaarosakonna juures asub temale alluva asutisena Riiklik Seerumi-instituut.

Riikliku Seerumi-instituudi ülesandeks on:

- 1) veterinaar- ja humaanmeditsiiniliste seerumite ja bakteriaalsete ning § 6 alusel ka organoterapeutiliste preparaatide valmistamine;
- 2) p. 1 tähendatud seerumite ja preparaatide teaduslikud uurimised ning katsetamised nendega;
- 3) ametlikkude veterinaararstide abistamine loomataudide ja muude haiguste iseloomu selgitamisel, uurides nende olemust ja tekkimise põhjusi;
- 4) loomasöötade hindamine loomatervishoiu ja toiteväärtuse seisukohalt ja muude veterinaarkeemiliste analüüside teostamine;
- 5) veterinaararstide, arstide, rohuteadlaste ja vastavate teaduskondade vanemate kursuste üliõpilaste tutvustamine instituudi kaudu liikvele lastavate preparaatide valmistamisega.

§ 2. Riikliku Seerumi-instituudi ülalpidamise kulud kaetakse veterinaarmeditsiinilises osas Põllutööministeeriumi Veterinaarosakonna eelarves ja Tapaloomade pealt võetava riigimaksu seaduses ettenähtud riigimaksusummade eelarves ning humaanmeditsiinilises osas Sotsiaalministeeriumi Tervishoiu- ja Hoolekandevalitsuse eelarves selleks määratud krediitidest.

§ 3. Riikliku Seerumi-instituudi juhatajaks on veterinaararst, kes peab omama seerumite ja bakteriaalsete preparaatide valmistamise alal tarvilikku ettevalmistust.

Humaanmeditsiiniliste seerumite ja bakteriaalsete preparaatide valmistamise ala juhatajaks on tarviliku ettevalmistusega arst.

§ 4. Riikliku Seerumi-instituudi ametnikkude ja vabateenijate ametisse määramine ja vabastamine toimub riigiteenijate kohta ettenähtud üldises korras. Humaanmeditsiiniliste seerumite ja bakteriaalsete preparaatide valmistamise ala juhataja määrab ametisse Põllutöominister kokkuleppel Sotsiaalministriga.

§ 5. Riiklikul Seerumi-instituudil on kõigi kodumaal üldiseks tarvitamiseks määratud veterinaar- ja humaanmeditsiiniliste seerumite ja bakteriaal-

sete preparaatide, kaasa arvatud rõugelima, valmistamise ainuõigus, välja arvatud käesoleva paragrahvi teises lõikes loetletud erandid.

Bakteriaalsete preparaatide valmistamise õigus on ka Tartu Ülikooli Arstiteaduskonna Bakterioloogia-instituudil, Tervishoiu-instituudil, Loomaarstiteaduskonna Bakterioloogiajaamal ja teistel ülikooli asutistel. Peale selle võib Vabariigi Valitsus Põllutööministri ja Sotsiaalministri ühisel ettepanekul, mis on tehtud ära kuulates Riikliku Eripreparaatide Kontrollasutise seisukohta, lubada valmistada bakteriaalseid preparaate ka mõnel teisel asutisel või isikul.

Veterinaar- ja humaanmeditsiiniliste seerumite ja bakteriaalsete preparaatide sissetoomine üldiseks tarvitamiseks välismaalt võib toimuda ainult Riikliku Seerumi-instituudi kaudu.

§ 6. Veterinaarosakonnal veterinaarmeditsiinilisel alal ja Tervishoiu- ja Hoolekandevalitsusel humaanmeditsiinilisel alal on õigus teha Riiklikule Seerumi-instituudile ülesandeid igasuguste bakteriaalsete ja organoterapeutiliste preparaatide valmistamiseks.

§ 7. Avalikuks müügiks võib Riiklik Seerumi-instituut valmistada ainult neid preparaate, mis selleks on lubatud vastavalt Veterinaarosakonna või Tervishoiu- ja Hoolekandevalitsuse poolt.

§ 8. Riiklikus Seerumi-instituudis valmistatavate preparaatide seeriad lastakse liikvele ainult pärast proovimist ja kõlblikuks tunnustamist Riiklikus Eripreparaatide Kontrollasutises. Liikvele lastavad preparaadid peavad kandma pakistel seerianumbrit, väljalaske aega, tähtpäeva, milleni preparaat on kõlblik, ja kontrollimisaega. Müügile lastud seeriapreparaate tuleb aegajalt nende kõlblikkuse suhtes proovida ja väärtuselt halvemaks muutunud seeriad liikvelt kõrvaldada.

§ 9. Riiklikus Seerumi-instituudis valmistatud preparaatide hinnad ja taudide vastu võitlemise otstarbel tasuta antavate preparaatide väljaandmisviisi ja arvestamiskorra määrab kindlaks veterinaarmeditsiiniliste preparaatide kohta Veterinaarosakond ja humaanmeditsiiniliste preparaatide kohta Tervishoiu- ja Hoolekandevalitsus.

§ 10. Uute preparaatide tutvustamise otstarbel on Riiklikul Seerumi-instituudil õigus Veterinaarosakonna või Tervishoiu- ja Hoolekandevalitsuse loal välja anda määratud aja jooksul veterinaararstidele või arstidele tasuta vastavaid preparaate katsetamise otstarbeks.

§ 11. Riiklik Seerumi-instituut esitab oma eelarvekavad, majanduslikud aastaaruanded ning tegevusaruanded Veterinaarosakonnale ja humaanmeditsiinilises osas ka Tervishoiu- ja Hoolekandevalitsusele nende asutiste poolt määratud korras.

§ 12. Riikliku Seerumi-instituudi personaali ülesanded ja sisemine töökorraldus määratakse kindlaks kodukorraga, mille kinnitab Põllutööminister kokkuleppel Sotsiaalministriga. Kodukorra täitmise järele valvab Riikliku Seerumi-instituudi juhataja.

§ 13. Põllutööministril kokkuleppel Sotsiaalministriga on õigus käesoleva seaduse teostamiseks anda määrusi.

II.

Käesolev seadus jõustub avaldamisega.

Tallinnas, 8. aprillil 1938.

K. Päts
Riigihoidja.

A. Tupits
Põllutööminister.

336. Vallaseaduse muutmise seadus.

Antud Riigihoidja poolt dekreedina 8. aprillil 1938.

Vallaseaduse (RT 1937, 32, 310) § 22, 67, 96, 110 lg. 2 p. 1 ja § 182 muudetakse ja pannakse kehtima järgmises redaktsioonis:

§ 22. Vallavolinike kohuste täitmine toimub tasuta. Neile võidakse määrata vallavolikogu poolt sõiduraha.

Vallavolinikku, kes vabandava põhjusega ei võta osa vallavolikogu koosolekust, karistatakse vallavanema otsusel rahatrahviga kuni 5 krooni suuruses.

Trahv läheb vallaomavalitsuse kasuks.

§ 67. Vallavanema ja ta abide käsutuses seisavad külavanemad ja nende asetäitjad, igaüks oma elukohale vastavalt määratud piirkonnas.

Külavanema asetäitja täidab külavanema ülesandeid, kui külavanem haiguse või muu põhjuse tõttu ajutiselt ei saa täita oma kohuseid.

Külavanema ja ta asetäitja amet on sunduslik ja tasuta ning ei või kohuslase nõusolekuta ühtesoodu kesta üle 6 kuu.

§ 96. Vallaomavalitsuse teenijad saavad pensioni vastava seaduse põhjal; arstiabi ja lasteabiraha saavad nad vallaomavalitsuselt ühtlastel alustel riigiteenijatega.

§ 110, teine lõige, p. 1.

1) neid varasid võib võõrandada ainult vara väärtusele vastava tasu eest; nende eest saadud väärtused arvatakse vastavatesse erikapitalidesse, mida võib tarvitada uute varade soetamiseks Siseministri juhtnööride alusel;

§ 182. Tagavarakapitali võib kasutada: 1) erakordsetel juhtudel — samadeks otstarveteks, milleks võib tarvitada ettenägemata kulude krediiti (§ 181), kui viimasest krediidist ei jätku nimetatud otstarvete rahuldamiseks; 2) jooksvate krediitide ajutiseks suurendamiseks tulude laekumise viibimisel ning ärajäämisel; 3) eelarve lõpetamisel selgivate puudujääkide katteks ja 4) erakorraliste kulude katteks.

Tagavarakapitali kasutamine eelmise lõike p. 1 põhjal ei või toimuda teisiti kui lisaelarve põhjal. Eelmise lõike p. 2 ettenähtud otstarbeks võib kulutada tagavarakapitali ainult laenu näol tingimusel, et kui vallaomavalitsuse kassasse kogub selleks küllalt summasid, võetud laen tagavarakapitali arvele viivitamata tagasi makstakse. Tagavarakapitali kasutamine eelmise lõike p. 4 ettenähtud otstarbeks võib toimuda laenu näol tingimusel, et laenatud summa tasutakse tagavarakapitali arvele tagasi jooksvatest tuludest teatava aja jooksul iga-aastaste osade kaupa. Kui tagavarakapital oma suuruselt ületab 50% viimase aasta korralise eelarve kogusummast, võib üle selle määra ulatuva tagavarakapitali osa kasutada erakorraliste kulude katteks tagasimaksuta.

Tallinnas, 8. aprillil 1938.

K. Päts
Riigihoidja.

K. Eenpalu
Siseminister.

337. Valdade piiride ühekordse korraldamise seadus.

Antud Riigihoidja poolt dekreedina 8. aprillil 1938.

§ 1. Vabariigi Presidendi otsusega võetakse ette valdade piiride üldine ühekordne korraldamine.

Eelmises lõikes tähendatud otsusega võidakse muuta olemasolevate valdade piire, liita ning kaotada olemasolevaid valdu ning asutada uusi valdu.

§ 2. Käesoleva seaduse alusel valdade piiride korraldamisel kohaldatakse Vallaseaduse § 4, 5 ja 6 eeskirju.

§ 3. Käesolev seadus hakkab kehtima avaldamisega.

Tallinnas, 8. aprillil 1938.

K. Päts
Riigihoidja.

K. Eenpalu
Siseminister.

338. Põllutöölise õnnetusjuhtumite vastu kindlustamise seaduse täiendamise seadus.

Antud Riigihoidja poolt dekreedina 8. aprillil 1938.

I.

Põllutöölise õnnetusjuhtumite vastu kindlustamise seadust (RT 1936, 12, 77) täiendatakse § 28¹ järgmises redaktsioonis:

§ 28¹. On kannatanu jaoskonnaarsti äraolekul pöördunud esimese arstiabi saamiseks arsti poole, kes ei ole jaoskonnaarst, siis võib see arst ka ravimist jätkata.

Kui jaoskonnaarsti asukoht on kannatanu elukohast vähemalt 5 kilomeetrit kaugemal kui mõne teise arsti asukoht, siis võib kannatanu pöörduda ravi saamiseks selle ligema arsti poole, kuigi see ei ole jaoskonnaarst.

Kannatanut raviva arsti saatekirjaga on iga haigemaja või arst kohustatud kannatanu ravimiseks vastu võtma kannatanult tasu nõudmata.

II.

Käesolev seadus jõustub avaldamisega.

Tallinnas, 8. aprillil 1938.

K. Päts
Riigihoidja.

O. Kask
Sotsiaalminister.

339. Riigihoidja otsus nr. 281.

9. aprillil 1938.

Määrän Riigivolikogu ja Riiginõukogu esimese istungjärgu alguse 21. aprillile 1938.

K. Päts
Riigihoidja.

Joh. Müller
Kohtuminister.

340. Laevandusettevõtteis erireservide moodustamise määrus.

Antud Vabariigi Valitsuse poolt 6. aprillil 1938.

Alus: Tulumaksu seaduse § 11² (RT 1936, 15).

§ 1. Tulumaksust on vabastatud summad, mis laevade pidamisest saadud tulust allpoolnimetatud korras Majandusministri nõusolekul eraldatakse laevade juurdesoetamise ja laevaprahtide tagamise erireservi moodustamiseks, kui tulusaajaks on isik, kellel on maksustamisel vastuvõetavaks tunnustatud raamatupidamine. Majandusminister võib nõusoleku andmise teha sõltuvaks tingimustest.

§ 2. Tulude arvamise § 1 nimetatud erireservi, kui tulusaajaks on ühing, otsustab peakoosolek.

§ 3. Ühise laeva või ühiste laevade osanikud võivad neile langevast laevade pidamisest saadud tulust maksuvabalt arvata erireservi summasid proportsionaalselt osaniku osale.

§ 4. Reservi summasid võib kasutada:

- 1) laevade soetamiseks, samuti laevade soetamisest osavõtmiseks;
- 2) Majandusministri loal ettenähtavate kahjude katmiseks, kui kahju on tingitud laevade käiguspidamisest;
- 3) laevade käiguspidamisest ettenähtavate kahjude katmiseks juhul, kui laeva käiguspidamine on toimunud Majandusministri nõudmisel, kusjuures käesoleva punkti alusel kulutatav summa ei või ületada 20% reservi arvatud tulude üldsummast.

§ 5. Erireservi arvel omandatud laev peab olema kõlblik ja tegelikult rakendatama Eesti lipu all sõiduks. Nende laevade müügist saadud summasid võidakse jätta erireservi arvele.

§ 6. Laevapidamise lõpetamisel loetakse reserv likvideerituks ja reservi arvatud summad, kuivõrd neid pole kulutatud § 4 p.p. 2 ja 3 nimetatud otstarbeks, maksustatakse § 7 alusel laevapidaja poolt 2 kuu jooksul, arvates laevapidamise lõpetamisest esitatava deklaratsiooni alusel.

Majandusministril on õigus likvideerida erireservi, kui laevapidaja ei täida käesoleva määruse nõudeid või Majandusministri poolt seatud tingimusi.

§ 7. Reservi likvideerimisel, samuti juhul, kui reservi summasid ei kasutata 8 aasta jooksul, arvates selle aasta algusest, mil summa kanti reservi, maksustatakse vastavad reservi kantud summad tagantjärele selle aasta tuluna, millest nad reservi kantud, kusjuures käesoleva määruse kohaselt kasutatud summad jäetakse maksustamata vastavate aruandeaastate ajalisel järjekorras.

§ 8. Võimaliku tulumaksu nõudmiste kindlustamiseks laevapidaja deponeerib maksuaasta 1. juuniks erireservi kantavast summast 20—30% Majandusministeeriumi poolt vastuvõetavaks tunnustatud krediidasutisse. Deponeeritava summa suuruse määrab Majandusminister. Kindlustamine võib toimuda ka vastuvõetavaks tunnustatud krediidasutise tagatiskirjaga.

§ 9. Krediidasutis võib § 8 tähendatud summasid välja maksta ainult Maksudevalitsuse nõusolekul peale Riigikontrolli arvamuse ärakuulamist.

§ 10. Majandusminister annab käesoleva määruse elluviimiseks vajalikud juhendid ja teeb vajalikud korraldused.

§ 11. Käesolev määrus jõustub alates 1938. maksuaastast.

Riigihoidja K. Päts.
Majandusminister K. Selter.
Riigisekretär K. Terras.

341. Välisministeeriumi teadaanne.

Välisministeerium teatab, et Eesti-Poola tariifiprotokollki kohta käiva noodi (RT 1938, 27) kohaselt lepiti kokku Eesti ja Poola vahel nimetatud tariifiprotokollki eeskirjade esialgseks rakendamiseks arvates 5. aprillist 1938.

Tallinnas, 5. aprillil 1938.

Välisminister Fr. Akel.

Tartu linnavolikogu poolt 29. novembril 1937 vastu võetud

342. Tartu linna maja õuede ja üldtarvitatavate ruumide korra ning puhtuse sundmäärus.

Alus: Linnaseaduse § 108 p. 7, 15, 19 ja Rahva tervishoiu korraldamise seaduse § 13 p. 7 ja § 17.

§ 1. Käesolev sundmäärus on kehtiv Tartu linna administratiiv-piires asetsevate kõigi maja õuede (hoovide) ja üldtarvitatavate ruumide—eeskodade, trepikodade, koridoride, rullikuuride, pesuköökid, pööningute ja käimlate — korra ning puhtuse kohta.

Sundmääruses ettenähtud nõuete täitmise kohustus lasub vastavail majaanikel või nende seaduslikel asetäitjail.

§ 2. Iga üldtarvitatavat elamu trepi- või eeskoda ja koridori peab valgustatama pimedal ajal õhtuti kuni kella 22.

§ 3. Üldtarvitatavad käimlad peavad olema varustatud kasustamis-kõlvuliste valgustusseadmetega.

§ 4. Iga elamu peasissekäigu eeskoja seinal peab olema majas elavate korteriüürnike nimetahvel. Nimetahvel peab alati korras hoitama.

§ 5. Iga korteri uksel peab olema korterinumbr ja kirjast; kirjastid korterite ustel võivad puududa juhtumil, kui need on asetatud peasissekäigueskotta korterite arvule vastavalt.

§ 6. Prügi ja jäliste tarvis peab olema iga elamu õues vähemalt üks prügikast kindlate seinte ja põhjaga ning kindlalt suletava kaanega. Prügikast olgu kas betoonist või vähemalt 4 sm paksustest punnitud laudadest. Laudkastid peavad olema seest- ja väljastpoolt tõrvatud või karbolineumiga immutatud ning asetsema vähemalt 10 sm kõrgusel maapinnast. Prügikasti kogunenud prügi ja jätsed peab koristatama enne kasti täitumist, kusjuures sel korral, kui prügi või jätsed levitavad haisu, tuleb need kastist viivitamata kõrvaldada. Soojal ajal peab prügikasti desinfitseeritama lubja või mõne muu vastava ainega.

§ 7. Elamu juures, kus kõigi korterite tarvis ei ole solgi- ja reovee ärajuhtimise seadet, peab olema solgi- ja reovee äralaskmiseks veekindel reo(roisk-) veeauk või solgiveekaev, mis olgu maa-aluse veekindla toru kaudu ühenduses linna kanalisatsioonivõrguga, seal kus kanalisatsioon on olemas ja kus ühendamine tehniliselt võimalik. Reoveeauk või solgiveekaev olgu kindla põhja ja seintega ning kaetud raudrestiga (sõelaga). Neid reoveeauke või solgiveekaeve, mis pole ühenduses kanalisatsioonivõrguga, peab puhastatama ja reo- või solgivesi neist ära veetama enne augu või kaevu täitumist

nii sageli, et reo- või solgivesi ei hakkaks haisu levitama. Soojal ajal peab reoveeaiku või solgiveekaevu desinfitseeritama lubja või mõne muu vastava ainega.

Kus linna reovee-kanalisatsiooni pole ja kus krundi suurus lubab reoveeaiku asetada nii, et sealt ei ole võimalik solgiveel valguda kaevudesse, — ei ole reoveeaugu veekindlana ehitamine vajalik.

§ 8. Käimlad hoitagu alati puhtad ja korras ning ehitusviisilt olgu nad seesuguses seisukorras, mis ei võimalda haisevate gaaside levimist ümbrusse. Käimlate mustuskastid peavad olema veekindlate seinte ja põhjaga ning kindla kaanega kaetud istmega, kusjuures haisu kõrvaldamiseks võetagu tarvitusele vastavad abinõud. Mustuse väljaveo järele peab väljaheitmete-auk desinfitseeritama karbooli, lüsooli, lubja või mõne muu desinfitseeriva ainega. Mustuse väljavedamist kastist tuleb toimetada enne kasti täitumist. Kaitseks kärbest eest olgu õuel asetsevate käimlate ustel nende kindla sulgemise otsarbel plokid või uksevedrud ja seintes asetsevate valgus-avauste ees klaasruudud või traatvõrgud.

§ 9. Kaevudest ja elamuaknaist peavad prügikastid, reoveeaugud või solgiveekaevud ja välised käimlad asetsema vähemalt 8 meetri kauguses. Kui krundi väike pindala ei võimalda nende asetamist nõutavasse kaugusse, võib linnavalitsus lubada erandeid.

§ 10. Keelatud on:

a) õuedes ja üldtarvitatavais ruumes igasuguste jätiste, prügi või muu mustuse hoidmine, välja arvatud käesoleva määruse § 6 ja 7 ettenähtud kohad;

b) juhtida õuedest, majadest või kruntidelt igasuguseid väljaheitmeid, solgi- ja reovett linna piires asetsevaisse tiikidesse, lahtistesse kraavidesse ja väljaspool kanalisatsioonivõrku Emajõkke;

c) valguda lasta virtsa loomalautadest, kus need lubatud, õuele, tänavale või mujale;

d) loomade ja lindude pidamine toiduainete-keldreis ja üldtarvitavate pööningute osades;

e) käimlaid ja nende mustuseauke ilma filtrita ühendada linna üldkanalisatsiooniga;

f) vedeliku kallamine § 6 ettenähtud prügikasti ja kasti kaane lahti-jätmine;

g) prügi ja muude jätiste heitmine § 7 ettenähtud reoveeaikudesse või solgiveekaevudesse.

§ 11. Peale politseilise valve on ka linnavalitsuse tervishoiuosakonna arstidel ja selleks volitatud ametnikel õigus igal ajal üle vaadata käesolevas sundmääruses tähendatud kohti ja ruume ning valvata käesoleva sundmääruse täitmise järele.

§ 12. Süüdlased käesoleva sundmääruse rikkumises võetakse vastu-tesele Kriminaalseadustiku põhjal.

§ 13. Käesolev sundmäärus hakkab kehtima kuus kuud pärast avaldamist Riigi Teatajas.

§ 14. Käesoleva sundmääruse kehtimahakkamisega kaotab kehtivuse Tartu linnavolikogu poolt 16. märtsil 1879 vastu võetud ning Liivimaa Kub.

Teatajas 55 — 1879 avaldatud Sundmäärus õuede, keldrite ja tagatreppide puhtuse kohta.

Tartus, 26. märtsil 1938. Nr. 2352.

Linnapea A. Tõnisson.

Sekretär A. Mägi.

Viru ajutise maavalitsuse poolt 17. märtsil 1938 vastu võetud ja Siseministri poolt 30. märtsil 1938 kinnitatud

343. Täiendus sundmäärusele jalgrataste registreerimise kohta Virumaal.

Alus: Kohaliku omavalitsuse aj. korralduse määruse elluviimise reeglite § 7 (VSKK 1917, 173, 953), Kubermangu ja maakonna semstvo asutiste seaduse § 108 (VSKK 1917, 157, 870) ja Maakondade ajutise valitsemise seaduse § 5 ja 6 (RT 1934, 5, 40).

I.

Sundmääruses jalgrataste registreerimise kohta Virumaal (RT 1937, 40, 364) § 2 täiendatakse kolmanda lõikega järgmiselt:

Valdades, kus võetakse jalgrattamaksu, eelnimetatud registreerimise tunnistust asendab maksukviitung nende jalgrataste puhul, milliseid ei vabastata jalgrattamaksust.

II

Käesolev täiendus jõustub 15. päeval pärast avaldamist Riigi Teatajas.

Viru ajutise maavalitsuse esimees K. Pajos.

Sekretär R. K ä n d.

Järva aiutiselt maavalitsuselt 2. veebruaril 1938 vastu võetud ja Siseministrilt 12. veebruaril 1938 kinnitatud

344. Järvamaa 1938/1939 eelarve-aastal ajutisele maavalitsusele võetavate maksude määrus.

Alus: Ajutise seaduse valla- ja maakonnaomavalitsuste sissetulekute, väljaminekute, eelarvete ja aruannete kohta § 2, 37, 46, 47—50 (RT 1920, 18/19, 83 ja 1921, 3, 19), Põhiärimaksu (patendimaksu) muudatuste seaduse § 4 (RT 1928, 44, 256 teine osa IV) ja Maakondade ajutise valitsemise seaduse § 5, 6 ja 11 (RT 1934, 5, 40).

I. Tööstus- ja kaubandusettevõtete äritunnistuste maks.

§ 1. Järvamaa valdade piires asuvad tööstus- ja kaubandusettevõtted on kohustatud tasuma riigi-põhiärimaksu (patendimaksu) määrast 50% lisa-põhiärimaksu Järva ajutise maavalitsuse heaks.

§ 2. Lisa-põhiärimaks tasutakse Eesti Panga Paide osakonda ajutise maavalitsuse arvele ühel ajal äritunnistuse võtmisega.

II. Laskeriistalubade maks.

§ 3. Laskeriistalubade omandajad on kohustatud maksma ajutise maavalitsuse heaks maksu 50 senti aastas.

§ 4. Maks tasutakse enne laskeriistaloa või selle kehtivuse pikenduse kättesaamist loanõtutaja elukoha vallavalitsusele, kes laekunud maksud edasi saadab ajutisele maavalitsusele hiljemalt maksu laekumisele järgneva kuu 10. päevaks.

III. Lõbustusmaks.

§ 5. Lõbustusmaksu ajutise maavalitsuse heaks võetakse 20% pääsmete hinnast kõigilt maksulistelt pidudelt, pidustustelt, kontsertidelt, lõbustustelt, etendustelt, koosviibimistelt ja perekonnaõhtuult, mis peetakse Järvamaal valdade piires. Laadalõbustustelt (palaganid, tsirkused) ja tsirkuse iseloomuga pidudelt võetakse lõbustusmaksu 30% pääsmete hinnast.

§ 6. Eelmises (5) paragrahvis tähendatud üritustelt, mis korraldatakse hariduslike, kunstiliste, heategeliste, põllumajanduse, usu- ja kutseühingute poolt, võetakse lõbustusmaksu 12% pääsmete hinnast.

Hariduslikeks organisatsioonideks loetakse: haridusseltsid, õpperingid, raamatukogu seltsid, kirjanduse- ja kunstiseltsid (lugemisringid, lauluseltsid, näiteseltsid, muusikaseltsid jne.), maa- ja perenaisteseltsid, kasvatusseltsid, rahvaülikoolide seltsid, Isamaaliit, esperanto seltsid, noorsoo organisatsioonid (Ülemaaline Eesti Noorsoo Ühendus, Eesti Maanoorte Ühendus ja tema allorganisatsioonid, skautide, gaidide, noorkotkaste ja kodutütarde koondised, Eesti Noorte Punane Rist ja tema allorganisatsioonid, kristlikud noorte ühingud ja muud sarnased), noorte organisatsioonide sõprade seltsid (skaudi-sõprade seltsid jne.), rahvamajade ehitusühingud, õppeasutisi ülalpidajad organisatsioonid, spordiseltsid, karskusseltsid, teatriseltsid ja muud kunstilisi eesmärke taotlevad ühingud.

Heategevaiks organisatsioonideks loetakse tuletõrje ühingud, Kaitseliit, Naiskodukaitse, lastekaitse ja hoolekande seltsid, Allveelaevastiku Sihtkapitali Toimkonnad, Eesti Punane Rist ja tema Samariitlaste Kolonnid, gaasi- ja õhukaitse ühingud, kaunistamise ja heakorra seltsid.

§ 7. Üksikute isikute poolt isikliku kasusaamise otstarbel korraldatavalt pidudelt võetakse lõbustusmaksu 25% pääsmete hinnast.

§ 8. Vaidlused käesoleva määruse § 5, 6 ja 7 ettenähtud pidude ja organisatsioonide iseloomu kohta otsustab ajutine maavalitsus.

§ 9. Lõbustusmaksust on vabad:

1. Kaitseliidu ja Naiskodukaitse üksuste aastapäeva peod, pidustused, koosviibimised ja perekonnaõhtud.

2. Koolide ja koolide hoolekogude poolt koolide ja nende õpilaste heaks toimepandavad peod, pidustused ja ettekanded.

3. Tuletõrje ühingute poolt korraldatavad peod, pidustused, lõbustused, kontserdid, perekonnaõhtud, koosviibimised ja etendused, mille puhastulu läheb tuletõrjevahendite, -riistade hoiuruumide ja tuletõrje varustise soetamiseks ja korrashoiuks.

4. Spordiyhingute ja teiste organisatsioonide poolt korraldatavad päevased spordivõistlused ja spordipidustused.

5. Koolide juures asuvate ja Haridusministeeriumi Noorsoo Osakonnas peetavasse noorsoo-organisatsioonide registrisse kantud organisatsioonide peod, pidustused ja etendused kui nende puhastulu läheb organisatsiooni tegevuse arendamiseks.

§ 10. Ajutisel maavalitsusel on õigus lõbustusmaksust vabastada või maksu vähendada kontsertidelt, etendustelt, pidudelt, pidustustelt, koosviibimistelt, perekonnaõhtuult ja lõbustustelt riigikaitseks, sportlikuks, heategevaks, kunstiliseks, karskuslikuks, hariduslikuks ja põllumajanduse arendamise otstarbeks.

§ 11. Lõbustusmaksust vabastamise või vähendamise palved esitatakse ajutise maavalitsuse nimele pääsmeid registreerinud asutise kaudu 2 nädala jooksul pärast pidu, lisandades peo tulude-kulude aruande ja tagasi saates pääsmete kontsud ja müümata pääsmed.

§ 12. Ühes ajutise maavalitsuse heaks võetava lõbustusmaksuga tuleb tasuda pidudelt ja etendustelt Eesti Punase Risti heaks võetava lõbustusmaksu seaduse (RT 1925, 109/110, 62) § 1 ja Eesti kultuurkapitali seaduse (RT 1925, 109/110, 47) § 7 alusel Eesti Punase Risti maksu 10% ajutise maavalitsuse lõbustusmaksu summast ja kultuurkapitali maksu samuti 10% ajutise maavalitsuse lõbustusmaksu summast.

§ 13. Eesti Punase Risti lõbustusmaksust ja Eesti kultuurkapitali maksust on vabad etendused ja peod, mida korraldavad käesoleva määruse § 6 loetletud organisatsioonid.

Igasugused teised organisatsioonid, kui nende pidude ja etenduste puhastulu läheb rahvamajade ehitamiseks, raamatukogude või lavaseadete soetamiseks, kutsehariduse edendamiseks, kursuste ja loengute korraldamiseks jne., loetakse vastavate tõenduste esitamisel vabastatuks Eesti Punase Risti ja Eesti kultuurkapitali maksust.

Tõendusteks võib lugeda kirjalikke avaldusi, milles peo toimepanija tõendab, et peo puhastulu läheb teatavaks hariduslikuks või heategevaks otstarbeks.

Valeandmete esitajad võetakse kohtulikule vastutusele.

§ 14. Käesoleva määruse § 5, 6 ja 7 loetletud pidude toimepanijad on kohustatud vähemalt 2 päeva enne pidu registreerima pääsmed ajutises maavalitsuses või ühes Järvamaa vallavalitsuses. Maavalitsuse poolt määratud juhtudel ja pääsmete registreerija arvamisel, et peo või etenduse korraldaja võib hoida kõrvale lõbustusmaksu tasumisest, on pääsmete registreerijal õigus registreeritud pääsmetelt ette nõuda lõbustusmaksu ühes Eesti Punase Risti ja Eesti kultuurkapitali maksuga.

Registreerimata pääsmeid on keelatud pidada kassaruumis ja eelmüügil.

§ 15. Kui rahvarohkuse tõttu peol registreeritud pääsmed otsa lõpevad, tuleb peokorraldajal pöörduda kohaliku lõbustusmaksu kontrolöri poole, kes teeb registreerimata pääsmete raamatuile, mis peavad vastama käesoleva määruse § 17 nõudeile, oma märkuse, mille järgi on lubatud müüa neist raamatulist pääsmeid. Kontrolöri poolt märgitud pääsmete raamatute kontsud ühes müümata pääsmetega tulevad esitada 7 päeva jooksul teisi sama peo pääsmeid registreerinud asutisele.

§ 16. Pääsmeks loetakse igasugune märk, millega selle valdaja pääseb peoruumi.

Kui pääsme aset täidab riidehoiutäht, kuulub ka see lõbustusmaksu alla.

§ 17. Pääsmed peavad olema kokku köidetud raamatuteks, kontsudest ärarebitavad ja nummerdatud. Pääsmetel ja kontsuldel peab olema märgitud peo toimepanija nimi, peo aeg, koht ja pääsme hind. Pääsmete raamatu viimase lehe tagumisele küljele tehakse pääsmete registreerimisel vastav registreerimise märkus, milles tähendatud ka pääsmete arv.

§ 18. On keelatud pääsmeid müüa kallimalt neil tähendatud hinnast ja tarvitada müügiks pääsmete kontse, kontramärke või juba müügil olnud pääsmeid.

§ 19. Pääsmete registreerimisel tuleb esitada: 1) vabatahtlike tule-
tõrje ühingute, koolide või koolide hoolekogude ja koolide juures asuvate ja Haridusministeeriumi noorte organisatsioonide registrisse kantud organisatsioonide poolt korraldatavate pidude kohta avaldus, milleks kasutatakse peo või lõbustuse puhastulu; 2) Kaitseliidu ja Naiskodukaitse üksuste aastapäevade pidustuste puhul — avaldus, milles üksuse vastutaja allkirjaga tõendatud, et käesoleva määruse § 9 p. 1 loetletud pidu korraldatakse üksuse aastapäeva puhul.

§ 20. Kontsud ühes müümata pääsmetega tulevad tuua registreerijale kahe nädala jooksul pärast pidu ja samaks ajaks tasuda ka lõbustusmaks, Eesti Punase Risti ja Eesti kultuurkapitali maks. Kui lõbustusmaks oli ette sisse nõutud, makstakse see müümata pääsmeilt sama tähtaja jooksul tagasi.

Määratud tähtjaks tasumata jäänud lõbustusmaks loetakse võlaks ja nõutakse registreerija poolt sisse administratiivkorras ühes 0,5%-lise viivitusrahaga kuus.

§ 21. Järelevalvet lõbustusmaksu määruse täitmise kohta peale politsei teostab ajutine maavalitsus tema poolt määratud lõbustusmaksu kontrolöride kaudu. Kontrolöril on õigus vabalt pääseda maksulistele pidudele ja toimetada pääsmete kontrollimist kassa- ja peoruumes. Peokorraldajad või nende asemikud on kohustatud kontrolöridele andma kõiki nende ametikohuste juures tarvilikke teateid ja esitama nõutavaid pääsmete raamatuid.

§ 22. Kontrolöri või politsei poolt kassaruumis leitud ja müüdnud registreerimata pääsmeilt nõutakse lõbustusmaks sisse kahekordses suuruses, arvates lõbustusmaksu määraks 25% pääsme hinnast, selle juures pääsmeilt, mille hind märkimata — kõige kõrgema pääsmehinna järgi.

§ 23. Laekunud lõbustusmaksu vallavalitsused annavad edasi ajutisele maavalitsusele laekumisele järgneva kuu 10. päevaks.

IV. Lõppmäärused.

§ 24. Ajutisel maavalitsusel on õigus anda vallavalitsustele käesoleva määruse käsitamiseks vajalikke juhendeid ja maksma panna lähemaid korraldusi määruse teostamiseks.

§ 25. Käesolev määrus hakkab kehtima 1. aprillist 1938 ja on kehtiv 1938/1939 eelarveaastal.

Järva ajutise maavalitsuse esimees J. Kaarlimäe.

Sekretär O. Velner.

345. Jõhvi alevi lihajärelevaatuse asutise taksid 1938/1939 m. a. kohta.

Vastu võetud Jõhvi alevivolikogult 1. veebruaril 1938 ja kinnitatud Põlluministri 23. veebruaril 1938.

A l u s : Tapamajade ja liha järelevaatuse seaduse § 31.

Liha järelevaatuse eest:

Loomaliha: a) veerand üle 40 kg	Kr. —.35
b) veerand alla 40 kg	„ —.25
Sealiha: sead alla 30 kg	„ —.25
„ 30—65 kg	„ —.50
„ 65—100 „	„ —.75
„ 100—130 „	„ 1.—
„ 130—160 „	„ 1.50
„ üle 160 „	„ 2.—
Lambad ja kitsed	„ —.20
Vasikad (lihakaaluga kuni 60 kg)	„ —.20
Suitsuliha: a) seasingid kuni 6 kg	„ —.30
b) seasingid üle 6 kg	„ —.45
c) lambasingid	„ —.10

Alevivanem A. Danilevsky.

Alevisekretär G. Raudheiding.

ENSV Tööstuste Akadeemia
Keskraamatukogu